

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

MAYIS 2025

TÜRKİYE'DE

ÇİNLİ CASUSLAR YAKALANDI

ÇİN, KADİM ŞEHİR
KUÇAR'DA UYDURMA
MÜZE KOMPLEKSİ
İNŞA ETMEYİ
PLANLIYOR

SAYFA 27

CIA YAYINLADI, ÇİN
ÇILDIRDI

SAYFA 25

İÜ
ÖĞRENCİLERİ:"KATİL
ÇİN, İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ'NDEN
DEFOL"!

SAYFA 49

WU/Wu ZHIYONG

Ma XIUPING

ISTIQLAL

Genel Yayın Yönetmeni

Abdulvaris Abdulhalik

Grafik Tasarım

S.Tarım

Editör

Muhammed Ali Atayurt
Abdulvaris Abdulhalik

Yayın Kurulu

Doğu Türkistan Basın ve
Medya Derneği

Yayın Türü

Aylık Yayın

Adres

Kartaltepe Mah. Geçit Sok.
No: 6 Dükkan 2 Sefaköy
Küçükçekmece İSTANBUL

Editör

**Abdulvaris
ABDULHALİK**

Doğu Türkistan 1,824,418 kilometrekare toprak büyüklüğü ve 35 milyonu aşkın Türk nüfusuyla önemli bir Türk İslam yurdudur. Buna ek olarak, sayıları 4 milyonu bulan Uygur diasporası Türkiye cumhuriyetler başta olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşamaktadır. Çin işgaliyle 75 yıldır çeşitli katliam, soykırım, asimilasyon ve baskıcı politikalarla maruz kalan bu bahtsız halk, günümüzde dünyadan tamamen tecrit edilmiş, kapalı kutu içerisinde tarihten silinme tehdidiyle karşı karşıya.

Doğu Türkistan'da beka mücadelesi veren Müslüman Türk halkının din özgürlüğü başta olmak üzere düşünce ve ifade özgürlüğü, basın ve yayın özgürlüğü yoktur; şu ana kadar da hiç olmamıştır. Bütün medya, yayın ve iletişim araçları Çin komünist rejiminin elinde olup sadece Çin Komünist Partisi ve devlet propagandası için kullanılmaktadır. Biz Doğu Türkistan Basın ve Medya Derneği (İstiqlal Media Grubu) olarak Doğu Türkistan'da yaşanan gelişmeleri an be an takip ederek, bölgeyle ilgili haberler akışını sağlamaya çalışıyor. nitekim Çin'in bilgi ablukasına karşı titizlikle çalışarak hangisi doğru, hangisi yanlış? Gazetecilik ilkelerine uygun şekilde haber yapmaya gayret gösteriyor, bu doğrultuda Doğu Türkistanla ilgili kaynak vasfı taşıyan kurum olma yolunda ilerliyoruz.

Güvenilir haber kaynakları, Analiz Programları ve Aylık Dergilerimizle, işgalci Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu cinayeti örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı soykırımı dünya kamuoyuna aktarmayı hedefliyoruz.

ÇİN, ZORLA ÇALIŞTIRMA VE ÇİN'Lİ YERLEŞİMCİ TRANSFERİNİ GENİŞLETİYOR	1	ÇİN, KADİM ŞEHİR KUÇAR'DA UYDURMA MÜZE KOMPLEKSİ İNŞA ETMEYİ PLANLIYOR	27
BELÇİKA'DA BİR SİYASETÇİ ÇİN İÇİN CASUSLUK YAPMAKLA SUÇLANDI	3	UYGURLAR ZORLA ÇALIŞTIRILIRKEN BİR GRUP AVRUPALI ŞİRKET TEMSİLCİSİ URUMÇİ'DE	29
DÜNYA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNDE ÇİN SON ÜÇTE	5	ABD'DEN ÇİN ŞİRKETLERİNİ YENİ YAPTIRIM	31
ÇİN, TİCARET SAVAŞINDA YAVAŞ YAVAŞ GERİ ADIM ATIYOR	7	ÇİN ZORLA ÇALIŞTIRMA ÜRÜNLERİNİ DAHA KOLAY DAĞITIYOR	33
ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'IN KAYNAKLARINI HER YÖNDEN ELE GEÇİRMeye ÇALIŞIYOR	9	ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ASKERİ TATBİKAT ALANLARI DİKKAT ÇEKTE	35
ÇİN'İN DEV ELÇİLİK İNŞAATINA KARŞI PROTESTO DÜZENLENDİ	13	ABD VE ÇİN ANLAŞMA SAĞLADIĞINI AÇIKLADI	37
TRUMP'IN DANIŞMANI, AB VE İNGİLTERE'Yİ ÇİN KONUSUNDA UYARDI	15	ÇİN ÜRÜMÇİ'DE ART ARDA ULUSLARARASI TOPLANTILAR DÜZENLEDİ	39
ÇİN, YERLEŞİMCİ TRANSFERİ İÇİN YİNE İLKEl PROPAGANDA YÖNTEMLERİNE BAŞVURDU	17	KAZAKİSTAN UYGUR UZMANI ARAŞTIRMACININ GİRİŞİNİ ENGELLEDİ	41
ÇİN'İN ÇİP KAÇAKÇILIĞINA KARŞI DEV ADIM GELİYOR	19	ÇİN, SOYKIRIMLARIN YAŞANDIĞI ÜRÜMÇİ'DE EĞİTİM BAKANLARINI TOPLADI	43
ABD-ÇİN TİCARET SAVAŞI SONUÇ VERDİ: ÇİN İHRACATI 20 YILIN DİBİNDE	21	TÜRKİYE'DE ORTAYA ÇIKAN ÇİN'Lİ CASUSLAR BÜYÜK TEPKİ YARATTI	45
BÜYÜK YAĞMA OPERASYONU: ÇİN'DEN DOĞU TÜRKİSTAN'A 500 TALAN PROJESİ DAHA	23	ÇİN'İN GÜNEŞ PANELLERİNDE GİZLİ "ÖLDÜRME DÜĞMESİ" ORTAYA ÇIKTI	47
CIA YAYINLADI, ÇİN ÇILDIRDİ	25	İÜ ÖĞRENCİLERİ:"KATİL ÇİN, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDEN DEFOL"!	49

İŞGALCI ÇİN'DEN SKANDAL ADIM: SAHTE MÜZE İLE DOĞU TÜRKİSTAN'I "ATA MİRASI" GÖSTERME OYUNU	51	ÇİN UYGUR TIBBİNİ YOK ETMEK İÇİN HOTAN'DA "ARAŞTIRMA MERKEZİ" KURDU	69
UYGUR ZULMÜNÜN GİZLİ MİMARI: ABD, ÇİN ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ'NÜ YENİDEN HEDEF ALIYOR	53	3. DOĞU TÜRKİSTAN MİLLİ KONGRESİ VE GENÇLİK BULUŞMASI DÜZENLENDİ	71
ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN HAKKINDAKİ SAHTE PROPAGANDASINI AFRİKA'DA DA SÜRDÜRÜYOR	55	ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'DA 'SOYKIRIM TURİZMİ' İÇİN 400 MİLYON TURİST HEDEFLİYOR	73
KIRMIZI HALİDA KARA PROPAGANDA: ÇİN'İN UYGUR YALANLARI CANNES'A SIÇRADI	63	AVRUPA BİRLİĞİ, ÇİN ŞİRKETİ SHEİN'E SÜRE VERDİ	75
TÜRKİYE'DE YAKALANAN ÇİNLİ CASUSLARIN KİMLİKLERİ AÇIKLANDI	57	DÜNYA İKİNCİSİ: ÇİN DOĞU TÜRKİSTAN'DA 8 KM DERİNLİKTE KUYU AÇTI	77
'MODERN KÖLELİK' VE 'DİJİTAL SOYGUN': ÇİN'İN 500 MİLYON DOLARLIK DOLANDIRICILIK ŞEBEKESİNE TÜRK YUMRUĞU	59	ABD: ÇİNLİ ÖĞRENCİLERİN VİZELERİNİ İPTAL EDECEĞİZ	79
ÇİNLİ YAZARIN ÖVÜNÇ MAKALESİ ÇİN'İN SUÇLARINI DEŞİFRE ETTİ	61	NYT: ÇİN, UYGURLARIN KİMLİĞİNİ DEĞİŞTİRME HAREKETİNİ GÜÇLENDİRİYOR	81
İSTİQLAL TELEVİZYONU BİR RADYO İLE DAHA İŞBİRLİĞİ KURDU	63	BELUCİSTAN VALİSİ'NİN DOĞU TÜRKİSTAN ZİYARETİ DİKKAT ÇEKTE	83
ETNOSPOR KÜLTÜR FESTİVALİ'NDE UYGURLAR DA YER ALDI	65	ABD SAVUNMA BAKANI, ÇİN'İN ASKERİ SALDIRIYA HAZIRLANDIĞINI DOĞRULADI	86
ÇİN ÜRÜMÇİ'DE DÜZENLEDİĞİ FORUMLA DÜNYAYI KANDIRMAYA ÇALIŞIYOR	67		

ÇİN, ZORLA ÇALIŞTIRMA VE ÇİNLİ YERLEŞİMCİ TRANSFERİNİ GENİŞLETİYOR

Çin işgali altındaki Doğu Türkistan'da, bir yandan Uygurları Çin eyaletlerine sürgün edip zorla çalıştırırken, **diğer yandan Çinli yerleşimcileri yüksek imkânlar ve iş fırsatlarıyla Doğu Türkistan'a transfer etmeye devam ediyor.**

Buda yetmedi, bu sefer Çin, bu suçlarını daha sistematik bir şekilde sürdürmek için, Doğu Türkistan'da ilk eyalet düzeyinde "İnsan Kaynakları Hizmet Birliği" kurdu.

Çin Haberleri sitesinin haberine göre, sözde "Xinjiang İnsan Kaynakları Hizmet Birliği"nin ilk üyelik toplantısı ve yönetim kurulunun açılış toplantısı Urumçi'de gerçekleştirildi. Haberde, bu kurumun Doğu Türkistan'ın

içinden ve dışından 15 insan kaynakları hizmet kurumu ile Çin'in Doğu Türkistan'daki ilgili kurumlarının işbirliğiyle kurulduğu, Doğu Türkistan'daki ilk eyalet düzeyindeki insan kaynakları hizmet birliği olduğu ve Çin'in anıtsal başarılarından biri olduğu iddia edildi.

Bu süreçte, yeni kurulan birlik, Çin'in çeşitli eyalet ve şehirlerindeki on kurumla stratejik işbirliği anlaşmaları imzaladı. Çinli yetkililer toplantıda, Doğu Türkistan'daki insan kaynakları yönetiminin güçlendirilmesi, sözde uzmanların getirilmesi, üniversite mezunlarıyla işbirliğinin teşvik edilmesi gibi konuları vurguladılar ki, bu da Çinli yerleşimcilerin Doğu Türkistan'a daha fazla çekilmesine işaret etmektedir.

Çin son yıllarda, Çinli yerleşimcileri hibe ev, hibe arazi, yüksek maaş gibi imkânlarla Doğu Türkistan'a yerleştirmekte olup, geçen ay Urumçi'de özel bir toplantı düzenleyerek "Üniversite mezunlarını Xinjiang'da kalmaya, Xinjiang'a geri dönmeye, Xinjiang'a gelip iş bulmaya ve işletme kurmaya teşvik etme ve yönlendirme projesi"ni yayınlamıştı. Çin bu planında, Doğu Türkistan ve Çin eyaletlerindeki Çin uyruklu üniversite mezunları için her yıl 200 binden fazla iş pozisyonu genişletileceğini duyurmuştu. Yeni kurulan sözde "Birlik" in, Çin'in planlarını daha sistematik ve daha geniş bir şekilde uygulamasına yardımcı olacağı anlaşılmaktadır.

Ma Xingrui bu süreçte, Çin yönetiminin güvenliği, sistem güvenliği, ideolojik güvenlik ve diğer öncelikli alanların güvenliğini korumaya yönelik çeşitli önlemlerin eksiksiz uygulanması gerektiğini, siyasi güvenliğin öncelikli konumda tutulması gerektiğini, büyük risk oluşturabilecek gizli tehlikelerin erken aşamada tespit edilip ele alınması gerektiğini vurguladı. Çinli yetkililer ayrıca sözde "Uygur Özerk Bölgesi Parti Komitesi Maliye ve Ekonomi Ofisini" de denetledi.

Çin, Doğu Türkistan'da Uygurlara ve diğer Türk soylu halklara karşı sistematik soykırım uygulamış ve Doğu Türkistan'ı açık bir hapisaneye dönüştürmüş olmasına rağmen, sürekli olarak sözde "toplumsal güvenlik ve ulusal güvenliği" sıkı tutma, en öncelikli konuma koyma gibi gerekçelerle terör politikalarını uygulamaya devam etmekte ve bu yolla Doğu Türkistan'daki yüksek baskı politikasını sürdürmektedir.

BELÇİKA'DA BİR SİYASETÇİ ÇİN İÇİN CASUSLUK YAPMAKLA SUÇLANDI

Belçika'da bir belediye başkanı, Çin ile gizli iş birliği yapmak ve Uygur meselesi konusunda Çin'i eleştiren bir parlamento üyesini izleyerek bilgi toplamakla suçlandığı, Belçika güvenlik kurumları tarafından uyarıldığı bildirildi.

Politika haber sitesinin haberine göre, Çin istihbarat servisleri 2020 yılında Belçika'nın Huy şehrinin o dönemki belediye başkanı Eric Dosogne ile yakınlaşmaya

başladı. Dosogne, Çin ile kardeş şehir ilişkileri kurarak bağları güçlendirdi ve Uygur meselesi konusunda Çin'e karşı sesini yükselten eski parlamento üyesi Samuel

Cogolati'yi izlemeyi ve onunla ilgili Çin'e bilgi sağlamayı kabul ettiği aktarıldı.

İzlenen Samuel Cogolati, 2021 yılında Çin'in Uygurlara yönelik baskılarını kınayan yasa tasarısını sunanlardan biriydi ve o dönemde bilgisayarı Çinli hackerların siber saldırısına uğramıştı.

Bu, Belçika'nın ilk kez bir Çin casusunu tespit etmesi değil. 2023 yılında, eski parlamento üyesi Frank Creyelman Çin için casusluk yapmakla suçlanmıştı.

Son dönemde Çin'in çeşitli ülkelerdeki ve kuruluşlardaki casusluk faaliyetleri art arda ortaya çıkarak, Çin'in gerçek yüzünü dünyaya göstermektedir.

DÜNYA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNDE ÇİN SON ÜÇTE

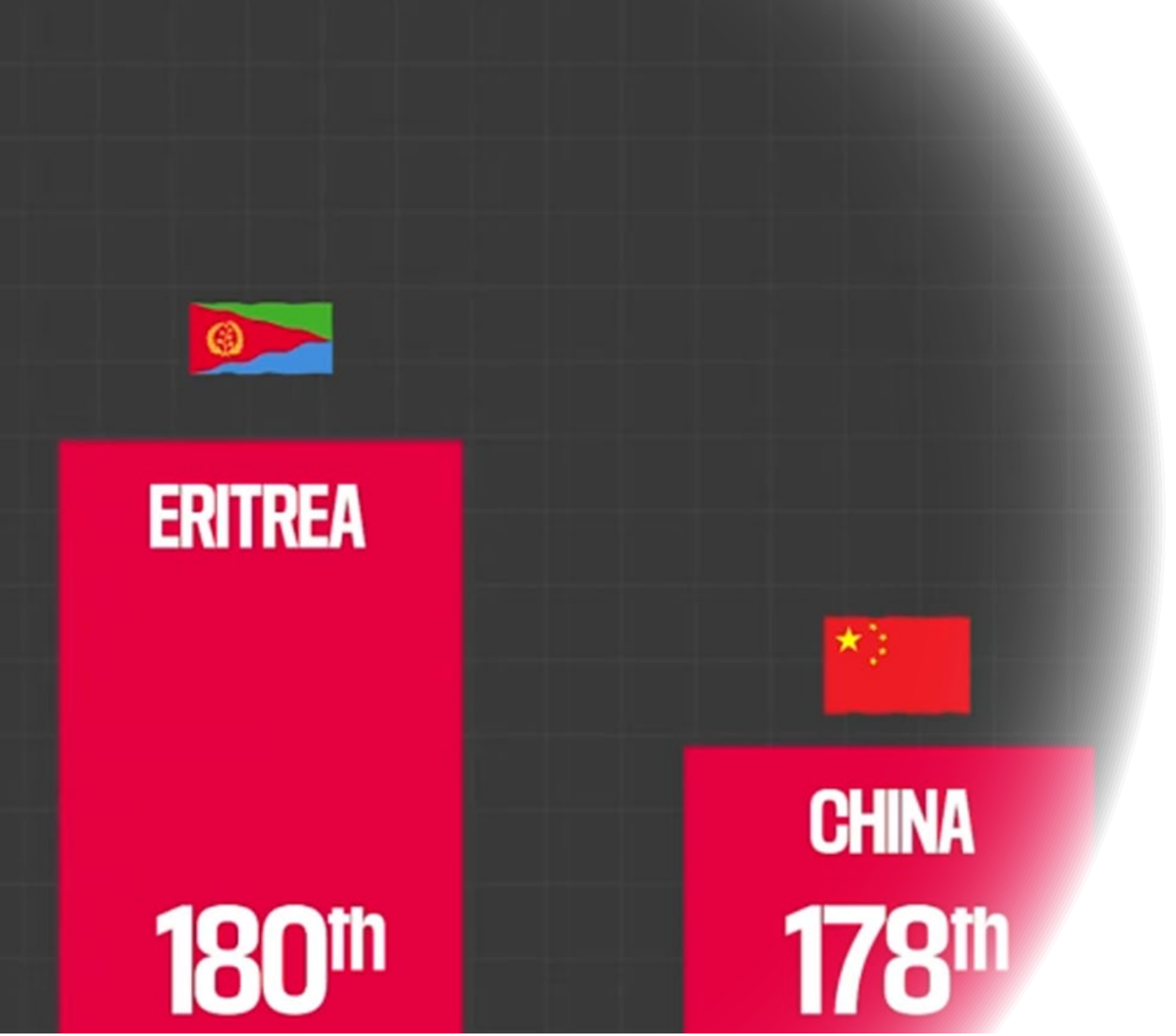
Basın özgürlüğünü savunan sivil toplum kuruluşu “Sınır Tanımayan Gazeteciler”, bugün 2025 yılı Dünya Basın Özgürlüğü sıralamasını açıkladı.

Bu kuruluşun 2002 yılından beri değerlendirdiği basın özgürlüğü incelemesinde bu yıl 180 ülke değerlendirildi. Çin, geçen yıla göre altı sıra gerileyerek 178. sırada yer aldı. ABD ise 10 sıra gerileye-

rek 57. sıraya düştü. Basın özgürlüğünde en üst sırada Norveç, en alt sırada ise Afrika ülkesi Eritre yer aldı.

Sınır Tanımayan Gazeteciler, bu yılki raporunda ilk kez basın özgürlüğü-

nün dünya çapında genel bir gerileme gösterdiğini teyit etti. Aynı zamanda, küresel ekonomik gerilemenin medya sektörüne olan olumsuz etkisine de değindi.

Çin şu anda dünyada en çok gazeteciye hapseden ülke konumunda olup, bunların büyük çoğunluğunu Uygurlar oluşturuyor.

ÇİN, TİCARET SAVAŞINDA YAVAŞ YAVAŞ GERİ ADIM ATIYOR

Ticaret savaşında ABD'ye asla boyun eğmeyeceğini ve sonuna kadar direneceğini ilan eden **Çin, ABD ile görüşme konusunu değerlendirdiğini kabul etti.**

Çin Ticaret Bakanlığı, 2 Mayıs sabahı gazetecilerin sorularını yanıtlarken, ABD ile yapılacak ticaret görüşmelerini değerlendirdiklerini belirtti ve aynı zamanda ABD'nin bu konuda samimi olması ve somut adımlar atması gerektiğini öne sürdü.

Ayrıca, Çin'in ABD ürünlerine gümrük vergisi muafiyeti uygulamaya başladığı sürekli olarak açıklanıyor. Şimdiye kadar Amerikan mallarının yaklaşık dörtte birini gümrük vergisinden muaf tuttu. Bloomberg Ajansı'nın verilerine göre, güm-

rük vergisinden muaf tutulan 131 ürünün değeri 40 milyar dolara ulaşıyor. Bu, Çin'in 2024'te ABD'den yaptığı ithalatın %24'ünü oluşturuyor.

Şu anda ABD hükümeti de Çin'in bazı elektronik ürünlerine gümrük vergisi muafiyeti uyguluyor ve Çin'in bu hamleleri, ABD'nin önlemleriyle uyumlu adımlar atma olarak değerlendiriliyor.

ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşı, Çin ekonomisine ağır darbe vurdu. Çin'in imalat sektörü, Aralık 2023'ten bu yana en

kötü duruma düştü ve bu gümrük vergisi baskısının ilk etkileri olarak görülüyor.

Çin, sürekli olarak ABD ile görüşmediğini iddia etse de, geçtiğimiz günlerde Çin ticaret heyetinin gizlice ABD hükümetiyle görüşmeye gittiği Kore medyası tarafından ifşa edilmişti.

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'IN HER YÖNDEN ELE GEÇİRM

**KAYNAKLARINI
MEYE ÇALIŞIYOR**

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'IN KAYNAKLARINI HER YÖNDEN ELE GEÇİRMeye ÇALIŞIYOR

Çin, işgali altındaki Doğu Türkistan'ı önemli bir enerji kaynağı, tahıl kaynağı ve ucuz işgücü kaynağı haline getirmek için **büyük miktarda kaynak ve harcama ayırırken, yakın gelecekte tahıl ambarlarını daha da genişletmeyi planlıyor.**

Sözde “Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi” Tahıl ve Malzeme Depolama İdaresi'ne göre, Çin bu yıl Doğu Türkistan'da “hasadı artır, ambarları artır, stokları artır” sloganı doğrultusunda yeni tahıl depolama kapasitesini 600 bin tondan fazla artırmayı ve böylece uzun vadeli tahıl ihtiyacını karşılamayı planlıyor.

Haberde, bu yıl Doğu Türkistan'da tahıl-yağ depolama ekipmanlarının ko-

runması, kaydedilmesi ve yönetiminin güçlendirildiği, stok tahıl satın alma işlemlerinin düzenlendiği ve tahıl depolama altyapı projesinin sözde “Xinjiang'a Yardım Projesi” listesine dahil edilerek yatırım desteği alacağı belirtildi.

Çin, Doğu Türkistan'da soykırımın tüm biçimlerini sistematik olarak uyguladığı gibi, devam eden yağma faaliyetleri de genellikle tüm alanlara genişletilmiş du-

rumda. Çin, çeşitli toplantılarında ve propaganda içeriklerinde Doğu Türkistan'ın Çin için stratejik önemine vurgu yaparak

“Çin'in enerji kaynaklarının güvenliğini sağlamak” gibi ifadeleri sıkça tekrarlıyor.

ÇİN'İN DEV ELÇİLİK İNŞAATINA KARŞI PROTESTO DÜZENLENDİ

İngiltere hükümeti, Çin'in Londra'da dev bir elçilik inşa etme planını bu ay onaylayıp onaylamayacağına karar verecek. **Bu plana karşı binlerce kişi bir araya gelerek protesto gösterisi düzenledi.**

Çin'in Londra şehrindeki Kraliyet Darphane Fabrikası'nın eski yerine dev bir elçilik inşa etme planı, İngiltere'de tartışma yaratan konulardan biri olup, daha önce de

Çin'in bu planına karşı büyük çaplı protestolar düzenlenmişti. 3 Mayıs'ta Kraliyet Darphane Fabrikası önünde düzenlenen protestoya, çoğunluğu Hong Konglu olan

binlerce kişi katıldı ve “ÇİN'E BOYUN EĞMEK EBEDİ BİR YENİLGİDİR” yazılı pankartlar taşıyarak sloganlar attı.

Bu, aktivistlerin bu yıl Çin'in olağanüstü büyüklükteki elçilik inşaatına karşı düzenlediği üçüncü büyük protesto olarak kayıtlara geçti.

Protestoyu düzenleyenler, Darphane Fabrikası çevresinde yürüyüş gerçekleştirdi ve bu süreçte Hong Kong, Tibet ve Ukraynalı temsilciler konuşma yaptı. Konuşmalarında, Çin'in olağanüstü büyüklükteki elçilik inşa etme planının aslında İngiltere'de

yaşayan yabancılar için sınır ötesi baskı, gözetim ve diğer tehditleri beraberinde getireceğini vurgulayarak, İngiltere hükümetini bu planı durdurmaya çağırdılar.

Son yıllarda, Çin'in çeşitli ülkelerde kurduğu gizli “polis noktaları”nın yanı sıra, elçilik, konsolosluk ve diplomatlarının yurtdışındaki baskı ve gözetim faaliyetlerindeki rolü giderek daha fazla ortaya çıkıyor. Bu nedenle, Çin'in herhangi bir genişleme veya büyütme planı dikkat odağı haline geliyor.

TRUMP'IN DANIŞMANI, AB VE İNGİLTERE'Yİ ÇİN KONUSUNDA UYARDI

ABD Başkanı Donald Trump'ın ticaret danışmanı, yakın zamanda medya temsilcileriyle yaptığı görüşmede Avrupa Birliği ve İngiltere'yi Çin ile ticari ilişkilerini derinleştirmemeleri konusunda uyardı.

Trump'ın ticaret danışmanı Peter Navarro, geçtiğimiz günlerde Daily Telegraph gazetesıyla gerçekleştirdiği röportajda, AB ve İngiltere'nin sadece

kazanç sağladığı için Çin ile ticari ilişkilerini geliştirmemesi gerektiğini vurguladı. Navarro, bunun ABD hükümeti ile AB ve İngiltere arasındaki gümrük

vergisi görüşmelerini karmaşıklaştırbileceğini belirterek, her iki tarafın da Çin'in damping pazarına dönüşmeye karşı durması gerektiğinin altını çizdi.

İlgili haberlere göre, Başbakan Keir Starmer liderliğindeki İngiltere hükümeti, Trump yönetiminin gümrük vergilerinden kurtulmaya çalışıyor. İngiltere, ABD ile ilişkilerini korurken aynı zamanda Çin ve Avrupa ile ticari bağlarını sürekli geliştiriyor. Ancak bu politika, sonunda İngiltere'yi iki taraftan birini seçmeye zorlayabilir.

Trump'ın danışmanı Peter Navarro, İn-

giltere ile ABD arasındaki ticaret anlaşması görüşmelerinin hızla ilerlediğini, ancak İngiltere hükümeti gıda güvenliği standartları gibi bazı konuları çözememezse bunun bedelini ödeyeceğini belirtti.

Navarro ayrıca, İngiltere veya dünyadaki herhangi bir ülkenin ekonomik sektörlerini korumak için gümrük vergilerini artırmaya çalışması durumunda, ABD'nin buna izin vermeyeceğini vurguladı. Mevcut bilgilere göre, ABD şu anda İngiltere'nin en büyük ihracat pazarı konumunda.

ÇİN, YERLEŞİMCİ TRANSFERİ İÇİN YİNE İLKEL PROPAGANDA YÖNTEMLERİNE BAŞVURDU

Son yıllarda Doğu Türkistan'a Çinli yerleşimcilerin yerleştirilmesi hızla artarken, Çin bu suçu sözde “**Kültür Devrimi**” döneminden kalma ilkel propaganda yöntemleriyle güzelleştirmeye devam ediyor.

Çin propaganda ajansı Tengritağ'ın 5 Mayıs'ta yayınladığı habere göre, Atuş şehrinin Karacul köyündeki Şehit İlkokulu'ndaki sözde “Batı Bölgesi Planı Gönüllüleri”ne Xi Jinping'in yanıt mektubu gönderdiği iddia edildi. Haberde,

bunun “eğitim çalışanları arasında güçlü bir yankı uyandırdığı ve okulun coşkuyla dolup taşıdığı” şeklinde sahte bir propaganda hikayesi yer aldı.

Haberde, sözde “Batı Bölgesi Planı

Gönüllüleri”nin büyük çoğunluğunun Doğu Türkistan dışından gelen Çinli yerleşimciler olduğu, sınır koruma ve eğitim desteği görevlerini üstlendikleri ve Xi Jinping’in sözlerinden ilham alarak görevlerine daha büyük bir fedakarlıkla devam edecekleri iddia edildi.

Çin tarih boyunca bu tür eski propaganda yöntemlerini sıkça kullanmış olup, “Mao Zedong’un köy sakinlerine yazdığı yanıt mektubu, Jiang Zemin’in

öğrencilere gönderdiği mektup...” gibi sahte propaganda haberleri Doğu Türkistan halkı için tanınmış hale gelmiştir.

Bu kez Çin, aynı yöntemi tekrarlayarak, işgal altındaki Doğu Türkistan’a özel imtiyazlarla Çinli yerleşimcileri geniş çapta yerleştirme suçunu güzelleştirmeye ve yerleşimci transfer propagandasını pazarlamaya çalışıyor.

ÇİN'İN ÇİP KAÇAKÇILIĞINA KARŞI DEV ADIM GELİYOR

ABD'li bir parlamento üyesi, Nvidia gibi yapay zeka çiplerinin satıldıktan sonra takip edilmesini ve böylece Çin'e kaçakçılığının önlenmesini amaçlayan bir yasa tasarısı sunmayı planlıyor.

Söz konusu yasa tasarısı her iki partinin parlamento üyelerinin desteğini aldı.

Reuters ajansının bu konudaki özel haberine göre, son zamanlarda ABD'nin ihracat kısıt-

lamalarına aykırı olarak, büyük miktarda gelişmiş Nvidia çipinin Çin'e kaçırıldığı medya tarafından ortaya çıkarıldı. Nvidia şirketi ise çiplerinin satıldıktan sonra takip edilemediğini bildirdi.

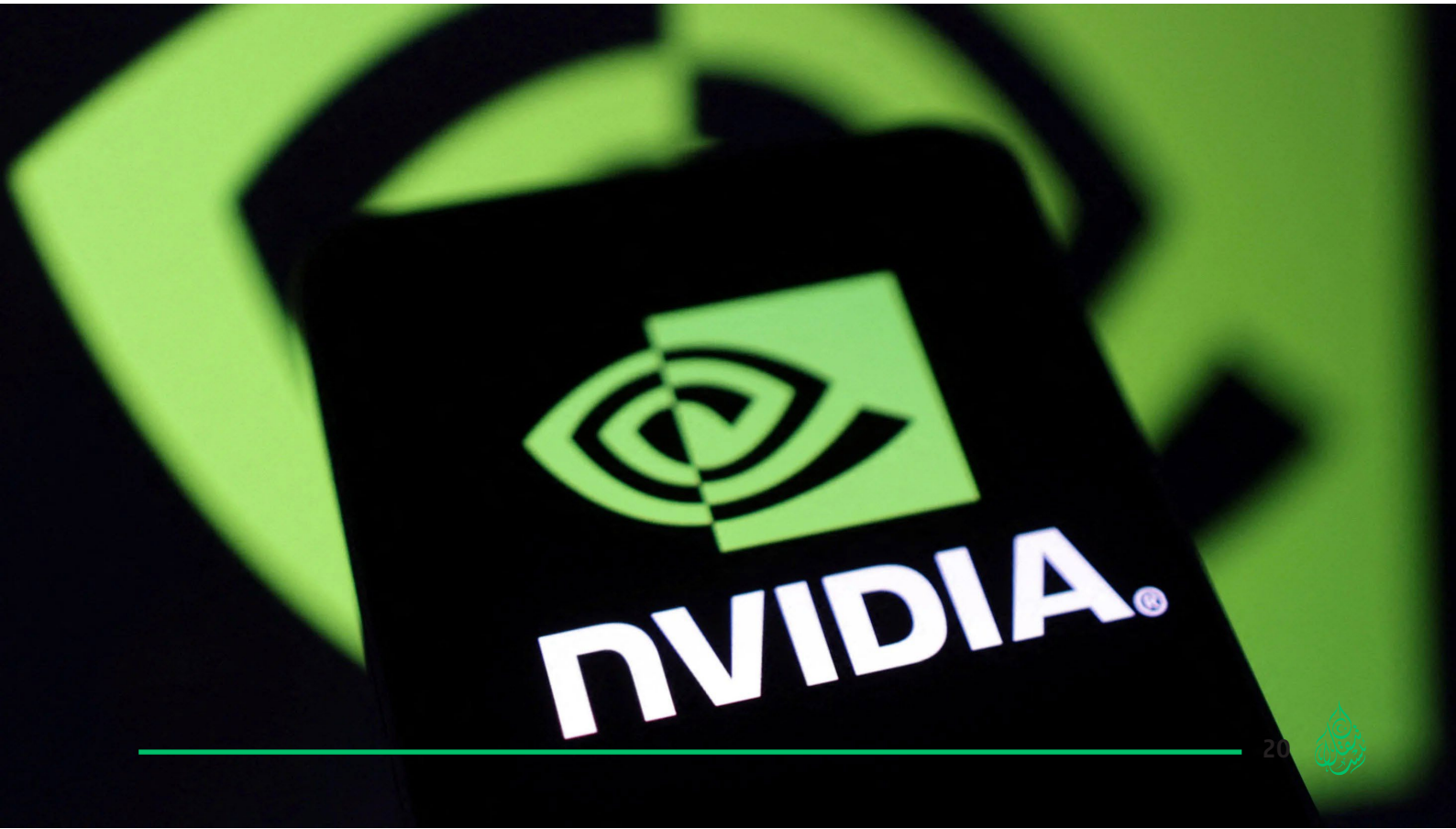
Yasa tasarısını sunan Senato üyesi Bill Foster, daha önce bir fizikçiydi ve satıldıktan sonra çipleri takip etme teknolojisinin şu anda mevcut olduğunu söyledi. Diğer uzmanlar da onun bu görüşünü doğruladı.

Bill Foster, Reuters ajansına verdiği demeçte: “Bu gelecekteki hayali bir mesele değil, şu an uygulanabilir gerçek bir yöntemdir. Belirli bir süre sonra Çin Komünist Partisi’nin veya askeri sektörünün çok sayıda çipi kullanarak silah tasarladığını veya yapay zeka teknolojisini geliştirdiğini, tıpkı nükleer teknolojinin geliştirilmesi hızında göreceğiz” dedi.

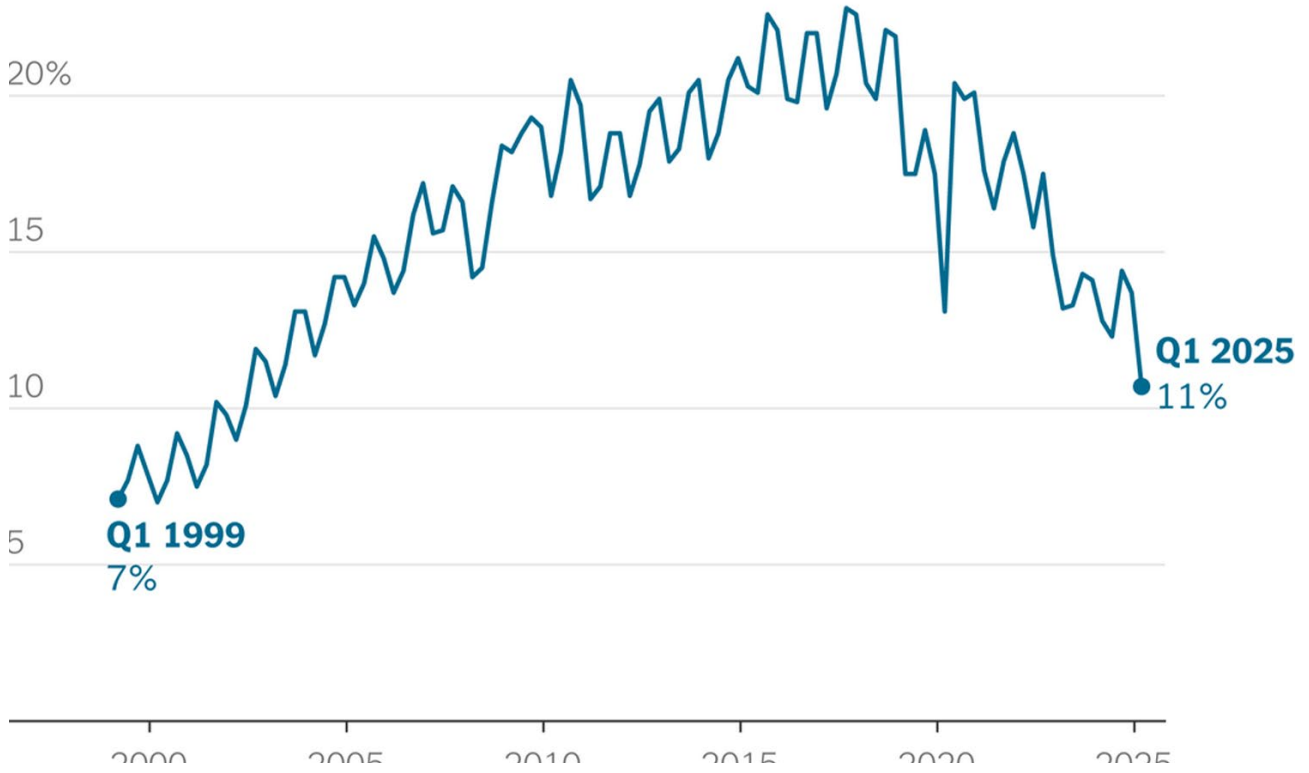
Şu anda Nvidia şirketi bu haber hakkında yorum yapmayı reddetti.

ABD hükümeti geçen ay kesin bir karar alarak, Nvidia şirketinin Çin’e yapay zeka çiplerini ihraç etmesini yasaklamıştı. Şirket ise bu kararın şirkete 5,5 milyar dolar zarar vereceğini bildirmişti. ABD Temsilciler Meclisi’nin Çin İşleri Özel Komitesi bir raporunda, Çinli DeepSeek şirketinin 60 bin Nvidia çipine sahip olduğunu, bunların 20 bininin aslında ABD hükümetinin Çin’e ihracatını yasakladığı çipler olduğunu belirtmişti.

Nvidia şirketi geçen hafta Çin pazarı için yeni tip çip tasarladığını, böylece ABD yasalarına aykırı olmadan Çin’deki müşterilerine ürün sağlayacağını ve yeni tip çipin Haziran ayında piyasaya sürüleceğini duyurmuştu.

ABD-ÇİN TİCARET SAVAŞI SONUÇ VERDİ: ÇİN İHRACATI 20 YILIN DİBİNDE

ABD Başkanı Donald Trump'ın uygulamaya koyduğu yüksek gümrük vergileri Çin'in ticaret sektörüne ağır darbe vurdu. **Bu yılın ilk çeyreğinde Çin'den ABD'ye yapılan ihracat oranı 20 yılın en düşük seviyesine geriledi.**

New York Times gazetesinin haberine göre, ABD Ticaret Bakanlığı'nın 6 Mayıs'ta açıkladığı verilerde ticaret savaşının etkisi açıkça görülüyor. Bu yılın ilk üç ayında Çin'den ABD'ye ihraç edilen ürünlerin de-

ğeri 102,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. İlk çeyrekte Çin'den ithal edilen mallar, ABD'nin toplam ithalatının sadece %11'ini oluşturdu.

Trump'ın Nisan ayı başında Çin'e yönelik gümrük vergisi kararı, tedarik zincirinde zincirleme tepkiler yarattı. Ürünlerin Çin'deki şirket ve fabrikalardan denizaşırı taşınması ve ABD pazarına ulaşması haftalar sürdüğünden, gümrük vergisi kararının etkileri yaz aylarında daha belirgin şekilde artabilir.

Uzmanlar, gümrük vergisi 90 gün askıya alınan ülkelerin ihracat oranlarının hala

yüksek olduğunu, ancak Çin için Trump yönetiminin Mart ayında uygulamaya koyduğu ek gümrük vergisi kararının etkilerinin görülmeye başlandığını belirtiyor.

Şu anda hem ABD hem de Çin, gümrük vergilerini düşürecek bir ticaret anlaşması müzakere etmek istediklerini açıkladı. Ancak anlaşmanın ne zaman hayata geçirileceği henüz netlik kazanmadı.

BÜYÜK YAĞMA OPERASYONU: ÇİN'DEN DOĞU TÜRKİSTAN'A 500 TALAN PROJESİ DAHA

Çin bu yıl Doğu Türkistan'ı yağmalamayı daha da genişletmeyi planlıyor. Doğal kaynaklara odaklanan 500 kritik projeyi hayata geçirmeyi hedefliyor.

Sözde "" Xinjiang Gazetesi'nin habere göre, Çin bu yıl Doğu Türkistan'da toplam yatırım tutarı 3,47 trilyon yuani bulacak 500 önemli proje başlatmayı

planlıyor. Yıllık plan dahilinde bunun 406,9 milyar yuanlık kısmının tamamlanması öngörülüyor.

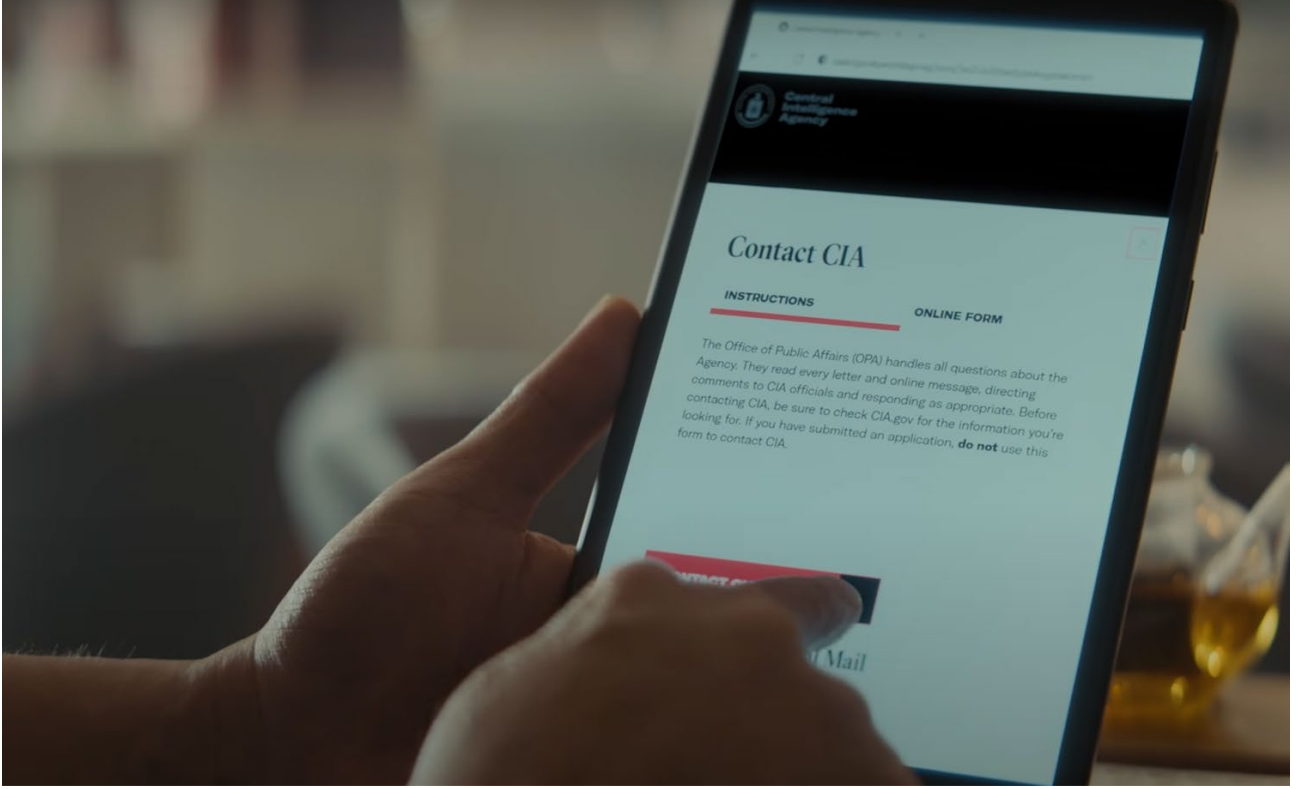

Haberde, Doğu Türkistan'daki önemli proje sayısının 2024 yılına kıyasla 70 proje arttığı, yıllık plandaki yatırımın 56 milyar yuandan fazla yükseldiği, hem hacim hem de sayı bakımından büyüme kaydedildiği belirtildi.

Habere göre, 500 önemli projeden 443'ü su kaynakları, elektrik şebekeleri, petrol-doğal gaz boru hatları, petrol ve doğal gaz rezervlerini artırarak üretim miktarını yükseltme, kömürden yüksek verimli yararlanma, yeni tip elektrik enerjisi sistemi gibi doğal kaynak ve enerji alanlarına odaklanıyor. Kalan 57 proje ise turizm gibi Çin'in güçlendirmeye çalıştığı alanlara bağlantılı.

Çin, Doğu Türkistan'a çeşitli alanlarda

yatırımlarını sürekli artırıyor ve bunu sözde “Xinjiang'ı geliştirme, “Xinjiang'a yardım etme” şeklinde tanıtıyor. Oysa Çin'in bu yatırım projeleri temel olarak Doğu Türkistan'ın muazzam doğal kaynaklarını ve enerji rezervlerini hızlı ve büyük ölçekte yağmalayıp Çin'e taşımak, zorla çalıştırma merkezlerini daha da genişletmek ve Doğu Türkistan'daki soykırım suçlarını örtbas etmek amacına hizmet ediyor.

CIA YAYINLADI, ÇİN ÇILDIRDİ

Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) birkaç gün önce **Çince** hazırlanmış iki video yayınlarak Çin'deki yetkilileri ABD'ye gizli bilgi göndermeye teşvik etti.

Söz konusu videolarda kurgusal hikayeler aracılığıyla, iki Çinli yetkilinin Çin rejiminden ve mevcut yozlaşmış sistemden memnuniyetsiz oldukları ve korku içinde yaşadıkları, bu durumdan kurtulmak için

Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı'na bilgi sağlayarak Çin rejiminin pençesinden kurtulmaya çalıştıkları anlatılıyor.

CIA Direktörü John Ratcliffe, bu videoları

yayınlamadaki amacın ABD hükümetindeki karar vericiler için faydalı bilgi kaynakları elde etmek olduğunu, videoların Çinli yetkililere CIA ile nasıl gizli iletişim kurulacağını ve ABD hükümetinin Çinli yetkililere ve ailelerine güvenlik sağlayabileceği mesajını ilettiğini belirtti.

Ratcliffe, geçen ay açıkladığı bir raporda Çin'in Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı için en önemli mesele olduğunu ve tarihte hiçbir gücün Çin gibi Amerika'ya bu derece tehdit oluşturmadığını vurgulamıştı.

Merkezi İstihbarat Teşkilatı, söz konusu videoların Çin'in internet engellerini aşarak hedeflenen kişilere ulaşabileceğine inandığını belirtirken, bir yetkili: "Bu yöntem etkili olmasaydı, bu tür videoları üretilip yayınlamazdık" dedi.

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Lin Jian dün gazetecilerin bu konudaki sorusunu yanıtlarak, söz konusu videoların açık bir siyasi karalama olduğunu, Çin'in buna şiddetle karşı çıktığını ve yabancı güçlerin sızma girişimlerine karşı duracağını duyurdu.

ÇİN, KADİM ŞEHİR KUÇAR'DA UYDURMA MÜZE KOMPLEKSİ İNŞA ETMEYİ PLANLIYOR

Çin, Doğu Türkistan'da tarihi yapıları, camileri ve medreseleri yıkarken, aynı zamanda **Doğu Türkistan'ın ve Uygurların tarihini çarpıtan müzeler ve kurumlar inşa ediyor.**

Son olarak kadim Türk yurdu KUÇAR'da Doğu Türkistan'ın en büyük müze kompleksini kurmayı planladığı açıklandı.

Doğu Türkistan'daki Çin propaganda or-

ganı Tanrı dağ sitesinin haberine göre, Çin Kültürel Miras İdaresi yakın zamanda "KUÇAR İpek Yolu Ulusal Kültürel Miras Koruma ve Kullanım Örnek Bölgesi Kurulumu Projesi"ni onayladı. Haberde, KU-

ÇAR şehrinde kültürel miras kullanımına ilişkin örnek bir bölge kurulacağı bildirildi.

Çin, bu proje ile KUÇAR şehrinde Doğu Türkistan'ın en büyük müze kompleksini kurmayı planlıyor. "Çin-Batı Kültürlerinin Karşılıklı Etkileşimi" ve "Bin Yıllık Küsen-Çok Kültürlülüğün Harmanlanması" gibi Çin'in işgal tarihini çarpıtma girişimlerine uygun temalarla turizm noktaları oluşturacak. Habere göre, proje 2027 yılının başında tamamlanacak.

Çin son yıllarda Doğu Türkistan'da birçok müze ve araştırma kurumu kurmuş olsa da, bunları gerçekte Doğu Türkistan'daki işgalini gizlemek, Uygur tarihini çarpıtmak ve silmek için kullanmaktadır. Örneğin, Çin geçen yıl KUÇAR Yeraltı Antik Mezarlığı Müzesi'ni açarak, antik mezarın yapısal özelliklerini ve kültürel unsurlarını bilimsel gerçeklere aykırı şekilde çarpıt-

mış ve bu mezarlığın "Doğu Türkistan'ın tarihten beri Çin yönetiminde olduğu, Uygur kültürünün aslında Çin kültürüyle bağlantılı ve iç içe geçmiş bir kültür olduğu, tarihte Doğu Türkistan'ın çeşitli bölgelerinde Uygurlar gibi Türki halkların değil, Çin'deki çeşitli milletlerin ortak yaşadığı" gibi utanmazca iddiaları yoğun şekilde propaganda etmişti.

Geçen yıl Uluslararası Ödüller Birliği ve Amerikan Müzeler Birliği'nin ortaklaşa verdiği MUSE Projesi Altın Ödülü'nün Çin'in açtığı KUÇAR Yeraltı Antik Mezarlığı Müzesi'ne verilmesi eleştirilere yol açmıştı. Çin ise bunu özel bir başarı olarak propaganda etmişti.

UYGURLAR ZORLA ÇALIŞTIRILIRKEN, BİR GRUP AVRUPALI ŞİRKET TEMSİLCİSİ URUMÇİ'DE

8 Mayıs'ta Çin-Avrupa İş İnsanları **Ekonomi ve Ticaret** **Değişim Toplantısı Urumçi'de gerçekleştirildi.**

Toplantıya İspanya, Hollanda gibi ülkelerden gelen bazı iş insanları ile Doğu Türkistan'daki 60 kadar Çinli şirketin temsilcileri katıldı.

Çin Günlük Gazetesi'nin haberine göre, toplantıya Avrupa iş insanları heyetinden 18 kişi

ve Çin'in Doğu Türkistan'daki ilgili kurumlarının temsilcileri katıldı. Toplantıda ticari işbirliğinin genişletilmesi, yapay zeka teknolojisi, sınır ötesi elektronik ticaret, uzman değişimleri ve Doğu Türkistan'da düzenlenecek olan

bu yılki (Çin) Asya-Avrupa Mal Ticaret Fuarı'nın hazırlıkları ele alındı.

Haberde, Çin ve Avrupa arasındaki ticaret hacminin ilk dönemlerdeki 2 milyar 400 milyon dolardan bugün 780 milyar dolara ulaştığı, Çin-Avrupa yük treni sefer sayısının 100 bin seferi aştığı ve Doğu Türkistan'ın "Bir Kuşak Bir Yol" projesinde kilit bölge olduğu belirtildi.

Çin şu anda 2025 yılı (Çin) Asya-Avrupa Mal Ticaret Fuarı'na hazırlanmakta olup, söz konusu fuar 26 Haziran'da başlayacak. Fuara Çin'in binlerce şirketinin yanı sıra, 80 civarında ülkenin Çin'deki büyükelçilik ve konsolosluklarına da davetiye gönderildiği bildirildi.

Avrupa Birliği zorla çalıştırmaya karşı karar kabul etmiş olsa da, yüzlerce tanık, rapor ve içeriden sızdırılan belgelere ve bizzat zorla çalıştırılan Uygurların dış dünyaya ürünlerin içine "Uygurları Kurtarın" yazısı yazarak seslerini duyurmaya çalışmasına rağmen, somut olarak tespit edilmediği gerekçesiyle çoğunluk şirketlerin ticari ilişkileri devam ederken, Çin, zorla çalıştırma ürünlerini engelsiz şekilde Avrupa ve Asya ülkelerine ihraç etmeye devam ediyor.

Friedrich Merz'e göre, Çin'in fazla ürünleri Avrupa'ya akacak ve uzun vadede bu durum Avrupalı üreticilere ciddi zarar verecek. Avrupa Birliği Komisyonu bu konuda mutlaka gerekli önlemleri almalı.

Friedrich Merz önümüzdeki ay resmen görev başlayacak ve en kısa sürede ABD Başkanı Donald Trump ile görüşecek. Almanya-ABD ilişkilerinin son derece önemli olduğunu vurguladı.

Çin'in adil olmayan rekabet, aşırı üretim, tamamlayıcı yardımlar gibi yöntemlerle diğer ülkelerin pazarlarına ve üretim sektörlerine zarar verdiği sürekli eleştiriliyor. Avrupa'da "Çin malları seli" ile karşı karşıya kalan tek ülke Almanya değil. Avrupa Birliği geçen yıl Ağustos ayında Çin mallarına karşı soruşturmaları yeniden başlatmıştı. Bu, Avrupa'nın kendi sanayisini korumak için attığı en yeni adım olarak görülmüştü. ABD-Çin ticaret savaşının giderek şiddetlenmesiyle birlikte, Çin'in diğer ülkelerde damping uygulamaları daha da güçlendi.

ABD'DEN ÇİN ŞİRKETLERİNİ YENİ YAPTIRIM

ABD Hazine Bakanlığı, 8 Mayıs'ta İran'ın petrol ihracatına yönelik yaptırımları daha da sıkılaştıracığını açıkladı ve **Çin'in Hebei eyaletindeki bir petrol rafinerisi ile Shandong eyaletindeki üç liman terminali şirketini yaptırım listesine aldı.**

Söz konusu şirketler, ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımlara aykırı davranarak, İran'ın yüz milyonlarca dolar değerindeki ham petrolünü satın almış veya taşınmasına kolaylık sağlamış.

ABD Hazine Bakanlığı'nın konuyla ilgili açıklamasında belirtildiğine göre, Çin İran petrolünün en büyük alıcısı konumunda. Yaptırım listesine alınan rafineri ve şirketler, İran'ın ham petrol ihracatında önemli bir hat hali-

ne gelmiş. Bu hareket, ABD'nin Çin'in petrol rafinerilerine yönelik üçüncü yaptırım kararı olarak değerlendiriliyor. Bildirildiğine göre, bu yaptırım kararı Çin'in diğer büyük ölçekli petrol rafinerilerinin İran'dan ham petrol satın almasını engellemeye başlamış.

ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, basın toplantısında: "Başkan Trump'ın en büyük baskı operasyonunun bir parçası olarak, Hazine Bakanlığı bugün İran'dan ham petrol ithal eden bir başka petrol rafinerisine yaptırım uyguladı. İran rejimini petrol gelirlerinden daha da mahrum bırakma ve onların istikrarlı gündemi bozma girişimlerini engelleme konusundaki kararlılığımız tamdır" dedi.

ABD Dışişleri Bakanlığı da bir açıklamasında: "İran petrol gelirlerini kullanarak istikrarsızlık faaliyetlerini finanse ettiği sürece, ABD İran'ı ve yaptırımlardan kaçan ortaklarının tamamını sorumlu tutacaktır" şeklinde vurguladı.

Öğrenildiğine göre, İran'ın petrol ihracatı uzun süredir "gölge filo" olarak adlandırılan bir grup petrol tankerinin taşımacılığına dayanıyor. Bu tankerler, denizde aktarma yaparak, tankerlerin kayıt bilgilerinde sahtecilik yaparak ve otomatik tanımlama sistemlerini kapatarak uluslararası denetimden kaçmayı başarıyor.

ÇİN ZORLA ÇALIŞTIRMA ÜRÜNLERİNİ DAHA KOLAY DAĞITIYOR

Çin, işgali altındaki Doğu Türkistan'da üretilen zorla çalıştırma ürünlerini, **karayolu, demiryolu ve hava taşımacılığının entegre edildiği hatlar aracılığıyla Avrupa ve Asya ülkelerine daha kolay dağıtıyor.**

Sözde "Sincan Gazetesi"nin haberine göre, Korgas Gümrüğü 8 Mayıs'ta binden fazla uluslararası posta gönderisi yüklenen Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo treninin Korgas demiryolu sınır kapısından yola çıktığını duyurdu. Trenin son olarak Kazakistan'ın Biröndeyi Garı'na varacağı ve bu sevkiyatın Doğu Türkistan'daki uluslararası posta gönderilerinin ilk kez Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo treniyle sınırdan çıkışı olduğu belirtildi.

Söz konusu kargo trenine ağırlıklı olarak giyim, elektronik ürünleri ve günlük kullanım eşyaları gibi uluslararası posta gönderileri yüklenmiş olup, tüm yolculuğun yaklaşık iki ila üç gün sürmesi bekleniyor. Ardından bu posta gönderileri Avrupa'daki 20'den fazla ülkeye dağıtılacak. Haberde, Urumçi uluslararası posta taşımacılığının karayolu, demiryolu ve hava hatlarıyla tam olarak kapsandığı özellikle vurgulandı.

Öğrenildiğine göre, bu yılın ilk çeyreğinde Korgas sınır kapısından geçen Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo treni sayısı 2375'e ulaşarak geçen yılın aynı dönemine göre %28,5 artış gösterdi, taşınan mal miktarı 3 milyon 336 bin tona ulaştı. Günlük olarak işleyen Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo trenleri ortalama her iki saatte bir sefer yapıyor ve sınır ötesindeki 18 ülke, 46 şehir ve bölgeye bağlanıyor.

Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırım suçunun bir parçası olan zorla çalıştırma suçu bugüne kadar durmadan devam etmektedir. Amerika'nın yürürlüğe koyduğu "Uygur Zorla Çalıştırma-yı Önleme Yasası"na göre, Doğu Türkistan'dan çıkan tüm ürünler zorla çalıştırmaya bağlı olarak kabul edilmişti. Son yıllarda Çin, Doğu Türkistan'daki ulaşım hatlarını sürekli genişleterek, zorla çalıştırma ürünlerini karayolu, demiryolu ve hava taşıma-

çılığının entegre edildiği hatlar aracılığıyla doğrudan Avrupa ve Asya ülkelerine ulaştırılabilir hale geliyor ve bunu özel bir başarı olarak propaganda ediyor.

Söz konusu kargo trenine ağırlıklı olarak giyim, elektronik ürünleri ve günlük kullanım eşyaları gibi uluslararası posta gönderileri yüklenmiş olup, tüm yolculuğun yaklaşık iki ila üç gün sürmesi bekleniyor. Ardından bu posta gönderileri Avrupa'daki 20'den fazla ülkeye dağıtılacak. Haberde, Urumçi uluslararası posta taşımacılığının karayolu, demiryolu ve hava hatlarıyla tam olarak kapsandığı özellikle vurgulandı.

Öğrenildiğine göre, bu yılın ilk çeyreğinde Korgas sınır kapısından geçen Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo treni sayısı 2375'e ulaşarak geçen yılın aynı dönemine göre %28,5 artış gösterdi,

taşınan mal miktarı 3 milyon 336 bin tona ulaştı. Günlük olarak işleyen Çin-Avrupa (Orta Asya) kargo trenleri ortalama her iki saatte bir sefer yapıyor ve sınır ötesindeki 18 ülke, 46 şehir ve bölgeye bağlanıyor.

Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırım suçunun bir parçası olan zorla çalıştırma suçu bugüne kadar durmadan devam etmektedir. Amerika'nın yürürlüğe koyduğu "Uygur Zorla Çalıştırma-yı Önleme Yasası'na göre, Doğu Türkistan'dan çıkan tüm ürünler zorla çalıştırmaya bağlı olarak kabul edilmişti. Son yıllarda Çin, Doğu Türkistan'daki ulaşım hatlarını sürekli genişleterek, zorla çalıştırma ürünlerini karayolu, demiryolu ve hava taşımacılığının entegre edildiği hatlar aracılığıyla doğrudan Avrupa ve Asya ülkelerine ulaştırılabilir hale geliyor ve bunu özel bir başarı olarak propaganda ediyor.

ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ASKERİ TATBİKAT ALANLARI DİKKAT ÇEKTİ

Çin'in Doğu Türkistan'ın enerji kaynaklarını yağmalayıp Çin eyaletlerine kaçırmamanın yanı sıra, **çölde kurulan askeri tatbikat alanları ve taklit saldırı hedefleri uluslararası medyanın dikkatini çekti.**

Fransa'nın nüfuzlu haber kuruluşu Le Monde gazetesinin araştırma bölümünün iki muhabiri, Çin'in askeri birimlerini araştırarak yeni bir belgesel hazırladı. Doğu Türkistan'daki çölün iç kısmında oluşturulmuş 30'a yakın askeri silah modelini tespit ettiler. Bu modeller Amerika, Tayvan, Japonya gibi Çin'in rakiplerinin havaalanları, limanları, yerleşim alanlarına

benzer askeri tesisler ve bu büyük silah yapılarının taklitleri olarak inşa edilmiş.

Bu tesislerin çoğunun son iki yıl içinde inşa edildiği anlaşıyor. Muhabirler bunu Çin güçlerinin tehdit taktiklerini ortaya çıkaran bir gözlem olarak değerlendiriyor. Çin'in son yıllarda Tayvan'a yönelik giderek artan teh-

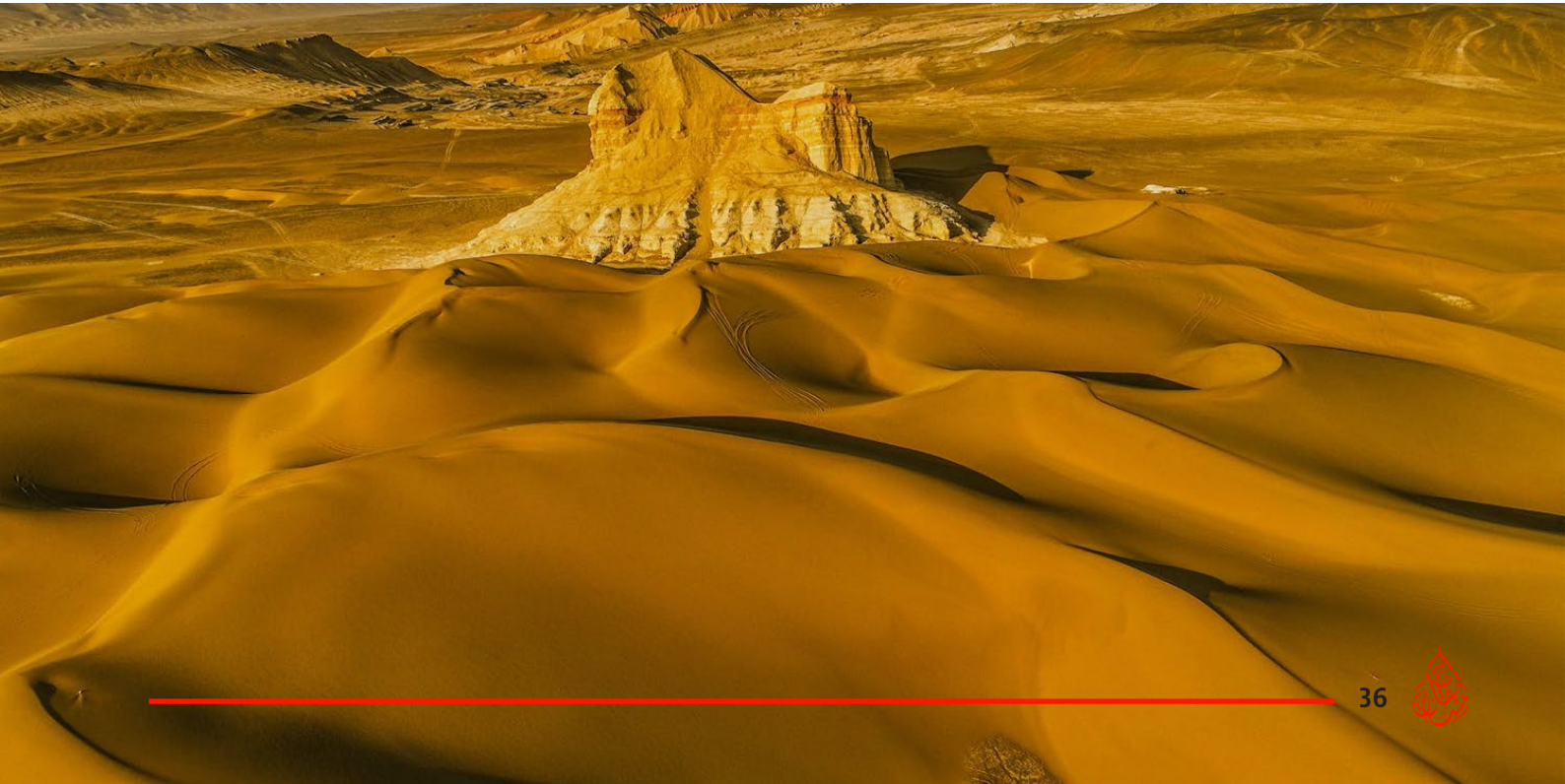
ditleri, saldırgan hareketleri ve Tayvan'ın direncini detaylı bir şekilde anlattılar.

Çin'in Taklamakan Çölü'nde taklit hedefler yapma faaliyetleri daha önce de birçok kez ortaya çıkarılmıştı. Uydu görüntülerine dayalı bir haberde Çin ordusunun Taklamakan Çölü'nde Amerika'nın F-22 ve F-35 tipi savaş uçaklarına benzeyen çok sayıda taklit hedef ve üs kurduğu, taklit havalimanı pistleri ve uçaklarda bomba isabet izlerinin görüldüğü, bunların Çin ordusunun düşman askeri üsleri ve uçaklarına saldırı tatbikatı yaptığının kanıtı olduğu belirtilmişti.

Onlar 2022 yılı Nisan ayında Guangzhou'ya gidecek uçakla Çin'e iade edilmek üzere yola çıkıldığı anda, çok yönlü girişimler neticesinde Suudi yetkililer uluslararası baskı altında onları Çin'e iade etmeyi durdurmuştu.

Uzun yıllardır sürgündeki Doğu Türkistan halkı, STK'lar ve Uluslararası Af Örgütü gibi uluslararası kuruluşlar, bu Uygurların Çin'e iade edilmemesi ve güvenli bir ülkeye yerleştirilmesi için defalarca çağrıda bulunmuştu.

Çin'in soykırım suçu devam ederken ve bu konuda uluslararası kamuoyunu aldatmaya çalıştığı bir dönemde, Tayland hükümetinin uluslararası baskı ve çağrılara rağmen 40 Uygur'u ölüme itip Çin'e teslim etmesi yurtdışındaki Uygurları derin bir üzüntüye boğmuş olsa da, birkaç yıldır Fas hapisanesinde tutuklu bulunan Uygur aktivist İdris Hasan'ın, Tayland'da geri kalan 8 Uygur'dan üçünün ve Suudi Arabistan'daki dört Uygur'un özgürlüğe kavuşup güvenli bir ülkeye ulaşması, Gurbet hayatı yaşayan Uygurların kalp yarasına az da olsa teselli oldu.

ABD VE ÇİN ANLAŞMA SAĞLADIĞINI AÇIKLADI

ABD ve Çin temsilcilerinin Cenevre'de yapılan iki günlük görüşmeler sonrasında **gümrük vergileri konusunda anlaşma sağladığını**, her iki tarafın vergileri **%115 azaltacağını** açıkladı.

ABD Maliye Bakanı Scott Bessent ve Çin Başbakan Yardımcısı He Lifeng liderliğindeki iki taraf temsilcileri, 10 Mayıs Cuma günü İsviçre'nin Cenevre şehrinde bir araya geldi. İki gün süren görüşmelerde anlaşma sağlandı. ABD hükümeti, 2 Nisan'dan itibaren Çin dışındaki ülkelere uygulanan gümrük vergi-

lerini 90 gün geciktirme kararını Çin'e de uygulamıştı.

Her iki taraf gümrük vergilerini %115 azaltmayı kabul etti. Bununla ABD'nin Çin'e uyguladığı gümrük vergisi %145'ten %30'a, Çin'in ABD'ye uyguladığı %125'lik gümrük vergisi

%10'a düşürüldü. ABD hükümetinin fentanil sorunu konusunda Çin'e uyguladığı %20'lik gümrük vergisi saklı tutuldu. İki taraf bugün bu konuda ortak bir açıklama yayınlayarak yukarıdaki ayrıntıları kamuoyuna açıkladı.

ABD Maliye Bakanı Bessent, görüşmelerden

önce gazetecilere verdiği demeçte: bu kez yapılan görüşmenin ana noktasının mevcut gergin durumu azaltmak olduğunu, kesinlikle büyük çaplı bir anlaşma sağlamak olmadığını belirtmişti. Ancak iki taraf görüşme sonrasında anlaşma sağladığını açıkladı.

ÇİN ÜRÜMÇİ'DE ART ARDA ULUSLARARASI TOPLANTILAR DÜZENLEDİ

Çin bu hafta Ürümçi'de Çin- Türkistan Eğitim Bakanları Toplantısı'nı düzenlemenin yanı sıra, **birkaç uluslararası toplantı daha gerçekleştirdi.**

Çin'in bu hareketleri, soykırım suçlarını gizleme girişimlerinden biri olarak değerlendiriliyor.

Çin propaganda organlarının haberlerine göre, Çin 12 Mayıs'ta Ürümçi'de ilk Çin-Türkistan Eğitim Bakanları Toplantısı'nı düzenlemenin yanı sıra, aynı gün 2025

Çin- Türkistan Üretim-Öğretim-Araştırma-Uygulama İşbirliği Toplantısı'nı ve 13 Mayıs'ta Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkeleri Eğitim Bakanları Toplantısı'nı gerçekleştirdi.

12 Mayıs'ta düzenlenen toplantıda Ma Xingrui, Çin rejiminin Doğu Türkistan'ı

yönetme tedbirlerini tam ve kapsamlı şekilde uyguladığını, “Kuşak ve Yol” girişimi ve Çin- Türkistan Liderler Zirvesi mekanizması çerçevesinde çeşitli ülkelerle işbirliğini derinleştireceğini iddia etti.

Toplantıda Çin ve Türkistan ülkelerindeki ilgili yükseköğretim kurumları işbirliği anlaşması imzaladı. Ayrıca Eğitim Bakanlığı’nın sözde “Xinjiang İleri Araştırma Enstitüsü” inşaatına başlandı.

Bunun yanı sıra 13 Mayıs’ta Ürümqi’de 9. Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkeleri Eğitim Bakanları Toplantısı düzenlendi. Toplantıya Rusya, Belarus, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan gibi ülkelerin ilgili üst düzey yetkilileri katıldı.

Toplantıda Şanghay İşbirliği Örgütü Devlet Dijital Eğitim Birliği ve Çin-Şanghay İşbirliği Örgütü Doktora Eğitimi ve İnovasyon Merkezi’nin kurulduğu açıklandı. Ayrıca 10. toplantının Belarus’ta düzenleneceği belirlendi.

Son birkaç yıldır Çin birçok uluslararası toplantıyı Ürümqi’ye yerleştirmekte olup, bunlar arasında Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkelerinin geçen yıl Temmuz ayında Doğu Türkistan’da “Terörizme Karşı İşbirliği-2024” adlı ortak tatbikatı gerçekleştirmesi de yer alıyor. Çin bu tür taktiklerle Doğu Türkistan’daki soykırım suçlarını gizlemeye, her şeyin normal şekilde devam ettiği gibi sahte bir görünüm ortaya çıkarmaya çalışmaktadır.

KAZAKİSTAN UYGUR UZMANI ARAŞTIRMACININ GİRİŞİNİ ENGELLEDİ

Danimarkalı antropolog ve Uygur uzmanı Dr. Runia Steinberg'in Kazakistan'a girişi engellendi. Araştırmacının yıllardır Uygurlar için sesini çıkarması engellemenin temel sebebi olarak gösteriliyor.

Global Voices sitesine konuşan Dr. Steinberg, daha önce Kazakistan'ı defalarca ziyaret etmesine rağmen 12 Nisan'da sınır muhafızları tarafından durdurulduğunu söyledi. Memurlar net bir sebep vermeden ülkeye girişine izin vermedi.

Uzun yıllardır Uygurları araştıran ve Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırım suçlarına karşı aktif sesini çıkaran Dr. Steinberg, Uygurca'yı akıcı konuşabiliyor. Doğu Türkistan'a doğrudan erişimi olmadığından araştırmalarını Kazakistan ve Kırgızistan'daki Uygur toplu-

lukları üzerinden yürütüyor.

Dr. Steinberg, 12 Nisan akşamı Bişkek'ten Almatı'ya gitmeyi planladığını ve Kırgızistan sınırından normal geçtiğini anlattı. Ancak Kazakistan sınırında memurlar pasaportunu detaylı inceleyip fotoğrafladı. Kısa görüşme sonrası hiçbir açıklama yapmadan girişini yasakladılar.

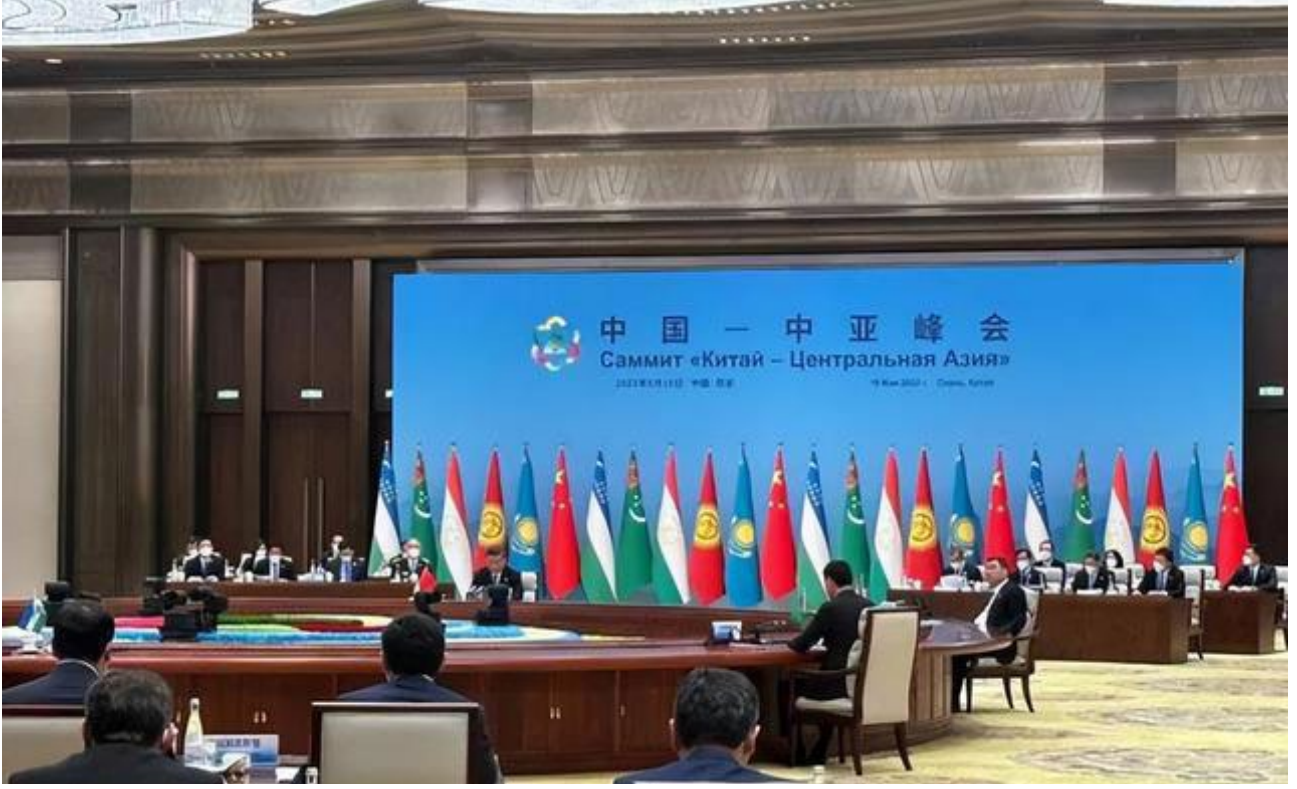
Araştırmacı daha önce Kazakistan hükümetini eleştirmede kalış sürelerine uyduğunu ve hiçbir kurala aykırılık yapmadığını belirtti. Engellemenin Uygur araştırmaları ve bu konudaki sesini çıkarması nedeniyle olduğunu düşünüyor.

İlk Vaka Değil

Bu tür engellemeler ilk kez yaşanmıyor. 2021'de sözde Xinjiang'daki hapishane ve kamp kurbanları hakkında "Shahit.biz" veri tabanını kuran Yevgeny Bunin de benzer şekilde Kazakistan'a girişi yasaklanmıştı.

Dr. Steinberg, engellemelere rağmen araştırmalarını sürdüreceğini, elindeki yüzlerce Uygurca kitap ve belgeyi analiz ederek çalışmalarına devam edeceğini açıkladı.

ÇİN, SOYKIRIMLARIN YAŞANDIĞI ÜRÜMÇİ'DE EĞİTİM BAKANLARINI TOPLADI

Çin, Türkistan'ın çeşitli alanlarındaki etkisini sürekli artırırken, **çeşitli uluslararası toplantı ve forumların soykırımın devam ettiği Doğu Türkistan'da düzenlenmesi dikkat çekmektedir.**

Bu kapsamda 12 Mayıs'ta Ürümçi'de ilk Çin-Türkistan Eğitim Bakanları Toplantısı gerçekleştirildi.

Çin Eğitim Bakanlığı'nın resmi web site-

sinde duyurulduğuna göre, sözde "Uygur Özerk Bölgesi Parti Komitesi" Sekreteri Ma Xingrui, Çin Eğitim Bakanı Huai Jinping ve Eğitim Bakan Yardımcısı Wu Yan gibi Çinli yetkililer toplantıya katılarak konuşma yaptı.

Türkistan cumhuriyetlerinden Kazakistan'ın Bilim ve Yükseköğretim Bakanı, Kazakistan Eğitim Bakanı, Kırgızistan Eğitim ve Bilim Bakanı, Tacikistan Eğitim ve Bilim Bakanı, Türkmenistan Eğitim Bakanı ve Özbekistan Yükseköğretim Bakanı katılarak konuşma yaptı.

Ma Xingrui toplantıda klişe ifadeleri tekrarlayarak, Çin'in Doğu Türkistan'ın özel coğrafi avantajlarını tam olarak kullanacağını, Türkistan ülkeleriyle yükseköğretim ve bilim-teknoloji alanlarındaki işbirliğini derinleştireceğini, Doğu Türkistan'daki üniversiteler ile diğer ülkelerdeki üniversitelerin karşılıklı değişimini ilerleteceğini ve uluslararası kütüphaneleri genişleteceğini iddia etti. Ardından Çin ve Türkistan cumhuriyetlerinin eğitim bakanları ayrı ayrı konuşma yaptı.

Toplantıda "Çin- Türkistan Eğitim Bakanları Toplantı Mekanizması Hizmet Tüzüğü" ve "Çin- Türkistan Eğitim Bakanları Toplantısı'nın Ürümçi Deklarasyonu" onaylandı. Ayrıca toplantıda Çin- Türkistan Mesleki Eğitim Birleşik Birliği ve Dünya Öğretmen Geliştirme Akademisi Türkistan Enstitüsü'nün kurulduğu açıklandı. Bununla birlikte Çin-Kazakistan Öncü Mühendisler Enstitüsü'nün kuruluş anlaşması imzalandı. Bunların yanı sıra bir

dizi araştırma işbirliği organının kurulduğu açıklandı.

Çin'in Türkistan ülkeleriyle işbirliği alanı giderek genişlemekte olup, geçen yıl 24 Eylül'de Çin- Türkistan Ülkeleri Yüksek Mahkeme Başkanları Toplantısı da Ürümçi'de gerçekleştirilmişti. Aynı zamanda Çin mahkemeleri, Türkistan ülkeleri mahkeme başkanlarıyla sözde "üç güç", devlet destekli örgütlü suçlar, siber suçlarla mücadele gibi konularda danışma ve işbirliğini derinleştirme, bölgesel güvenlik ve istikrarı koruma konusunda ortak görüşüklerini iddia etmişti. Çin bu kez Türkistan'ın eğitim alanında etkisini artırarak yumuşak gücünü daha da güçlendirme niyetini ortaya çıkardı.

Şu anda Batı ülkelerinde giderek kısıtlanan Konfüçyüs Enstitüleri ve Çince dil kursları Türkistan cumhuriyetlerinde genişletilmektedir. Çin'in yurt dışındaki yumuşak gücünü ve sahte propagandayı artırma işlevindeki Konfüçyüs Enstitüsü'nün resmi web sitesindeki bilgilere göre, şu anda Kazakistan'da beş, Kırgızistan'da dört, Özbekistan'da iki, Tacikistan'da iki Konfüçyüs Enstitüsü bulunmaktadır.

TÜRKİYE'DE ORTAYA ÇIKAN ÇİNLİ CASUSLAR BÜYÜK TEPKİ YARATTI

Türk Milli İstihbarat Teşkilatı İstanbul'da ciddi bir operasyon düzenleyerek, sahte baz istasyonları kurarak casusluk yapan yedi Çinliyi yakaladı.

CNN Türk'ün konuyla ilgili haberine göre, Millî İstihbarat Teşkilatı geçen hafta İstanbul'da büyük çaplı bir operasyon düzenleyerek, sahte baz istasyonları kurmak, halkın cep telefonlarındaki kişisel verileri çalmak ve Çin'e göndermek gibi suçlarla yedi Çinliyi yakaladı.

Araştırmadan anlaşıldığına göre, söz konusu Çinliler 2025 yılında Türkiye'ye girmiş olup, kimliklerini gizlemişler. Belirli bir kişiden emir alarak grup halinde hareket etmişler ve kiralık araçlarla İstanbul, İzmir, Bursa, Yalova gibi şehirlerde casusluk ve dolandırıcılık faaliyetleriyle uğraşmışlar.

Bu kez araçlarında suç işlerken yakalandılar.

Haberde belirtildiğine göre, Çinlilerin kullandığı taşınabilir sahte baz istasyonları yüksek frekanslı sinyal yayarak, bölgedeki mevcut baz istasyonlarının sinyalini bastırıyor, böylece çevredeki insanlara kendi sinyallerini göndererek abonelerin bu ağa bağlanmasını sağlıyor. Casuslar bu yolla telefonun IMEI numarası, IP numarası, görüşme kayıtları, kısa mesajlar, kredi kartı bilgileri gibi verilere erişebiliyor.

Kurdukları sahte baz istasyonlarının ekipmanları Çin'den getirilmiş olup, topladıkları verileri ve abonelerin bilgilerini Çin'deki bir sunucuya göndermişler. Teknik ekipmanları İstanbul'da elektronik cihaz

satan bir şirketin Çinli patronu tarafından sağlanmış olup, söz konusu Çinli de şu anda gözaltında. Bununla birlikte kullanılan ekipmanların Türkiye'ye hangi yöntemlerle getirildiğine ilişkin gümrük, sınır giriş kayıtları hakkında geniş kapsamlı soruşturma başlatıldı.

Türkiye'nin nüfuzlu haber yayın organları bu konuda peş peşe haber yaptıktan sonra, kamuoyunda büyük tepki uyandırdı. Özellikle bu tür özel casusluk faaliyetinin Türkiye'de ilk kez görülmesi, casusların yabancı olması ve dijital verilerin Çin'e gönderilmesi özel dikkat çekti.

Şimdi Çin merkezli bu çete derinlemesine araştırılıyor.

ÇİN'İN GÜNEŞ PANELLERİNDE GİZLİ "ÖLDÜRME DÜĞMESİ" ORTAYA ÇIKTI

ABD mühendisleri, Çin yapımı güneş enerji çiftliklerindeki cihazlarda gizli 'öldürme düğmeleri' keşfetti.

Bu düğmeler, savaş durumunda Pekin'in ABD, İngiltere ve Avrupa'daki elektrik şebekelerini uzaktan kapatma veya sabotaj etme imkanı sunuyor. Sorun, güneş enerjisi sistemlerinin kalbi olan ve elektriği şebekeye aktaran 'inverter' adı verilen cihazlarda bulundu.

Bu cihazlarda, üretici belgelerinde hiç bah-

sedilmeyen gizli iletişim modülleri tespit edildi.

"Bu, Çin'in gerektiğinde elektrik şebekesini fiziksel olarak çökertebileceği anlamına geliyor," dedi konuyla ilgili bir kaynak.

Inverterler normalde güncellemeler için uzaktan erişime izin verecek şekilde ta-

sarlanır, ancak güvenlik duvarları genellikle Çin'e doğrudan bağlantıyı engeller. Keşfedilen gizli cihazlar ise bu güvenlik önlemlerini aşabilecek nitelikte.

Son dokuz ayda, farklı Çinli üreticilerden gelen bazı bataryalarda da belgelenmemiş iletişim cihazları bulundu. Reuters'e konuşan kaynaklar, hangi Çinli şirketlerin bu cihazları yerleştirdiğini açıklamadı.

Eski ABD Ulusal Güvenlik Ajansı direktörü Mike Rogers, "Çin, Batı'nın kritik altyapısının bir kısmını risk altına sokmanın değerli olduğuna inanıyor," dedi.

İngiltere'de de bu tür cihazların varlığına dair endişeler var. Muhalefetteki Muhafazakar Parti'nin enerji sözcüsü Andrew Bowie, hükümetin yeşil enerji projelerini acilen gözden geçirmesini talep etti.

"Ed Miliband'ın 'Çin Yapımı' yeşil enerji geçişi, ulusal güvenliğimize tehdit oluşturuyor," dedi Bowie.

Yenilenebilir enerji teknolojisinde Çin hakimiyeti açık bir gerçek. Huawei, dünya inverter pazarının %29'unu elinde tutuyor. Huawei ve diğer Çinli firma Sungrow,

2023'te dünyadaki güç inverterlerinin yarısından fazlasını üretti.

ABD, 2019'dan beri Huawei'yi ulusal güvenlik gerekçesiyle kısıtlıyor, ancak şirket diğer ülkelerde hakimiyetini sürdürüyor.

Alman güneş enerjisi şirketi 1Komma5'in CEO'su Philipp Schroeder, "On yıl önce Çin inverterlerini kapatmak Avrupa şebekelerinde büyük sorun yaratmazdı, ama şimdi durum farklı. Batı ile Çin arasında ciddi bir çatışma olasılığı arttıkça, bu durum daha büyük tehlike oluşturuyor," dedi.

İngiliz hükümeti, Çin teknolojisini gözden geçirirken, bir yandan da yeşil enerjiye geçiş planlarını hızlandırıyor. Hükümet, süpermarket ve alışveriş merkezi otoparklarına güneş panelleri kurulmasını ve 2027'ye kadar tüm yeni evlere güneş paneli takılmasını zorunlu hale getirmeyi planlıyor.

Çin Büyükelçiliği ise bu iddiaları reddederek, "Ulusal güvenlik kavramının geliştirilmesine ve Çin'in altyapı başarılarının karalanmasına karşıyız," açıklamasını yaptı.

İÜ ÖĞRENCİLERİ: "KATİL ÇİN, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDEN DEFOL"!!

**İstanbul Üniversitesi'nin yetim çocuklar için planlanan etkinliği
Uygur çocuklar nedeniyle iptal etmesinin ardından, öğrenciler
protesto gösterisi düzenledi.**

Sosyal medyada paylaşılan bilgilere göre, İnsani Yardım Kulübü tarafından organize edilen söz konusu etkinlik için bir ay öncesinden resmi izin alınmış olmasına rağmen, etkinliğe katılacak yetim çocuklar arasında Doğu Türkistanlı çocukların

da bulunması nedeniyle, üniversite önce Uygur çocukların bu etkinliğe katılmamasını talep etmiş, ancak bu talep öğrenciler tarafından kabul edilmediği için, etkinlik bir gün öncesinden üniversite yetkilileri tarafından iptal edildi. Öğrencilere iletilen

bilgilerde “Çin Başkonsolosluğu ile diplomatik kriz yaşanması mümkün” ifadelerinin yer aldığı, ayrıca Doğu Türkistan bayrağının kullanılmasına izin verilmeyeceği de belirtildi.

Öğrenciler, Nisan ayında kulüp tarafından düzenlenen “Gazze ve Doğu Türkistan” başlıklı toplantının da üniversite yönetimi tarafından engellendiğini hatırlattı. O zamanki gerekçe de benzer şekilde “Çin ile diplomatik kriz yaşanması mümkün” olarak gösterilmişti.

Üniversitenin bu kararının ardından öğrenci kulübü Cuma günü kampüs bahçesinde ellerinde “Katil Çin, İstanbul Üniversitesi’nden defol!” yazılı pankartlar taşıyarak protesto ve basın açıklaması düzenledi. Öğrenciler, üniversitenin temel görevinin düşünce özgürlüğünü ve akademik bağımsızlığı korumak olduğunu belirterek, İstanbul Üniversitesi’ni başka bir ülkenin taleplerine boyun eğmekle suçladı.

Açıklamada: “Başka bir devletin bu halk ve üniversitenin iç işlerine müdahale derecesi ulusal onurumuz ve üniversitenin itibarı ile bağdaşmıyor... Doğu Türkistan bayrağı üniversite içinde daima dalga-

lanmaya devam edecek. Doğu Türkistan’ı savunmaktan vazgeçmeyeceğiz” ifadelerine yer verildi.

Öğrenciler ayrıca İstanbul Üniversitesi Rektörü Osman Bülent Zülfikar’a doğrudan seslenerek: “Yabancı bir devletin talebi nasıl olur da Türkiye üniversitesini yönetmeye yön verebilir? Yönetimimiz kendi öğrencilerini mi koruyor yoksa zalim Çin rejiminin çıkarlarını mı koruyor?” diye sordular.

Öğrenciler, üniversitenin tutumunu “boyun eğme ve korkaklık” olarak nitelendirip, Çin ile imzalanan anlaşmanın iptal edilmesini, yasaklama emrinin kaldırılmasını ve üniversitenin Türkiye gençliğini korumasını talep etti.

Geçen yıl Aralık ayında Sakarya Üniversitesi’ndeki “Söz ve Kalem” derneğinin düzenlediği “Doğu Türkistan” konulu toplantı da üniversite yetkilileri tarafından ani bir şekilde iptal edilmiş ve bu durum büyük tepki çekmişti. O dönemde öğrenciler buna karşı protesto düzenleyerek, bildiri yayınlamışlardı.

İŞGALCI ÇİN'DEN SKANDAL ADIM: SAHTE MÜZE İLE DOĞU TÜRKİSTAN'I "ATA MİRASI" GÖSTERME OYUNU

Çin, Doğu Türkistan'daki işgal tarihini süslemek için en çok kullandığı sözde "Batı Bölgesi Valiliği" için özel bir müze inşa ederek, Dünya Müzeler Günü'ne denk gelecek şekilde resmi açılışını gerçekleştirdiğini duyurdu.

Sözde "Xinjiang Radyo-Televizyon İstasyonu"nun haberine göre, 18 Mayıs'ta "Batı Bölgesi Valiliği Müzesi" Bögür'de resmen açıldı. Haberde, müzede sergilenen eserlerin Doğu Türkistan'ın her

dönemde Çin merkezi hükümetin yönetimi altında bulunduğunu ve tüm milletlerin uzun süreli iletişim ve birleşme sürecini gösterdiği gibi safsatalar tekrarlandı.

Bildirildiğine göre, sahte propaganda için kurulan bu müzenin yapımı iki yıl sürmüş olup, sözde “Valilik Kurulması”, “Batı Diyarında Hüküm Sürme”, “Uzak Yerleri Keşfetme”, “Han Hanedanlığı Kurallarını Örnek Alma” ve “Tek Niyet ile İnşa Etme” başlıklı beş bölümden oluşturularak 463 parça “eser” sergileniyor.

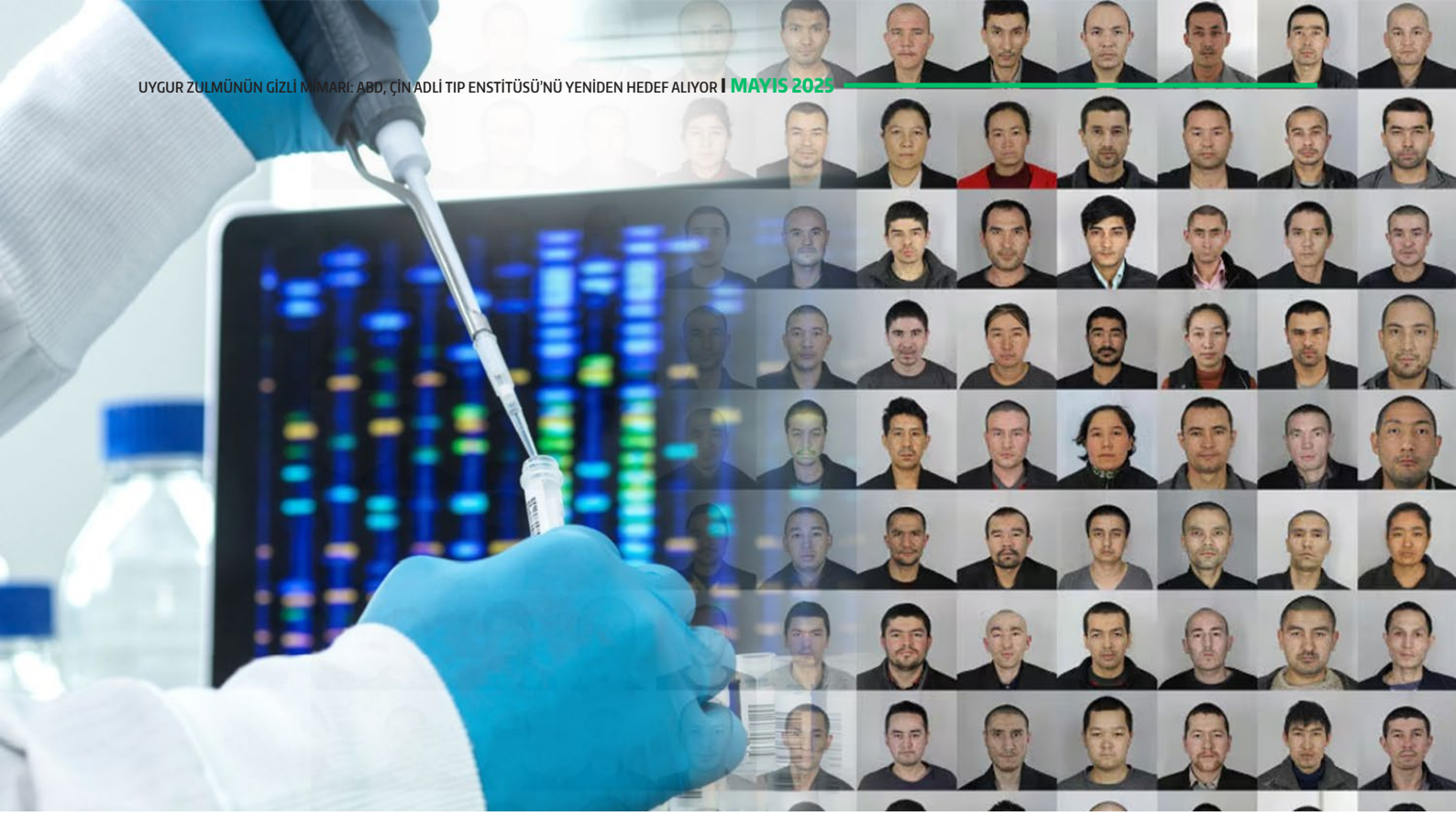
Haberde, müzede sergilenen bir bronz çanın müzedeki en değerli eser olduğu, bu bronz çanı sadece yüksek mevkideki kişilerin kullanabildiği ve bunun o dönemde Doğu Türkistan’da Çinli üst düzey yetkililerin yaşadığını kanıtladığı şeklinde utanmazca safsatalar öne sürüldü.

Çin, Doğu Türkistan’daki işgal tarihini çarpıtma ve süslemede “Batı Bölgesi Valiliği”-

ni mutlaka dile getiriyor ve milattan önce 60 yılından itibaren Doğu Türkistan’ın “Çin’in ayrılmaz bir parçası” olduğu ve ondan sonra Doğu Türkistan’ın tarihteki çeşitli hanedanlıkların “ata miras toprağı” haline geldiği gibi utanmazca safsatalar, Çin’in özel toplantılarında, medyasında, yayınlarında ve ders kitaplarında özellikle tekrarlanıyor.

Oysa Çin’in bu safsataları saygın tarihçiler ve araştırmacılar tarafından reddedilmiş olup, Çin’in uydurma eserleri ve müzeleri sadece sahte propagandasına hizmet etmektedir. “Batı Bölgesi Valiliği”nin asıl yerinin ve bununla ilgili açıklamaların sürekli değiştirilmesi de Çin’in sahtekârlığını gözler önüne seriyor.

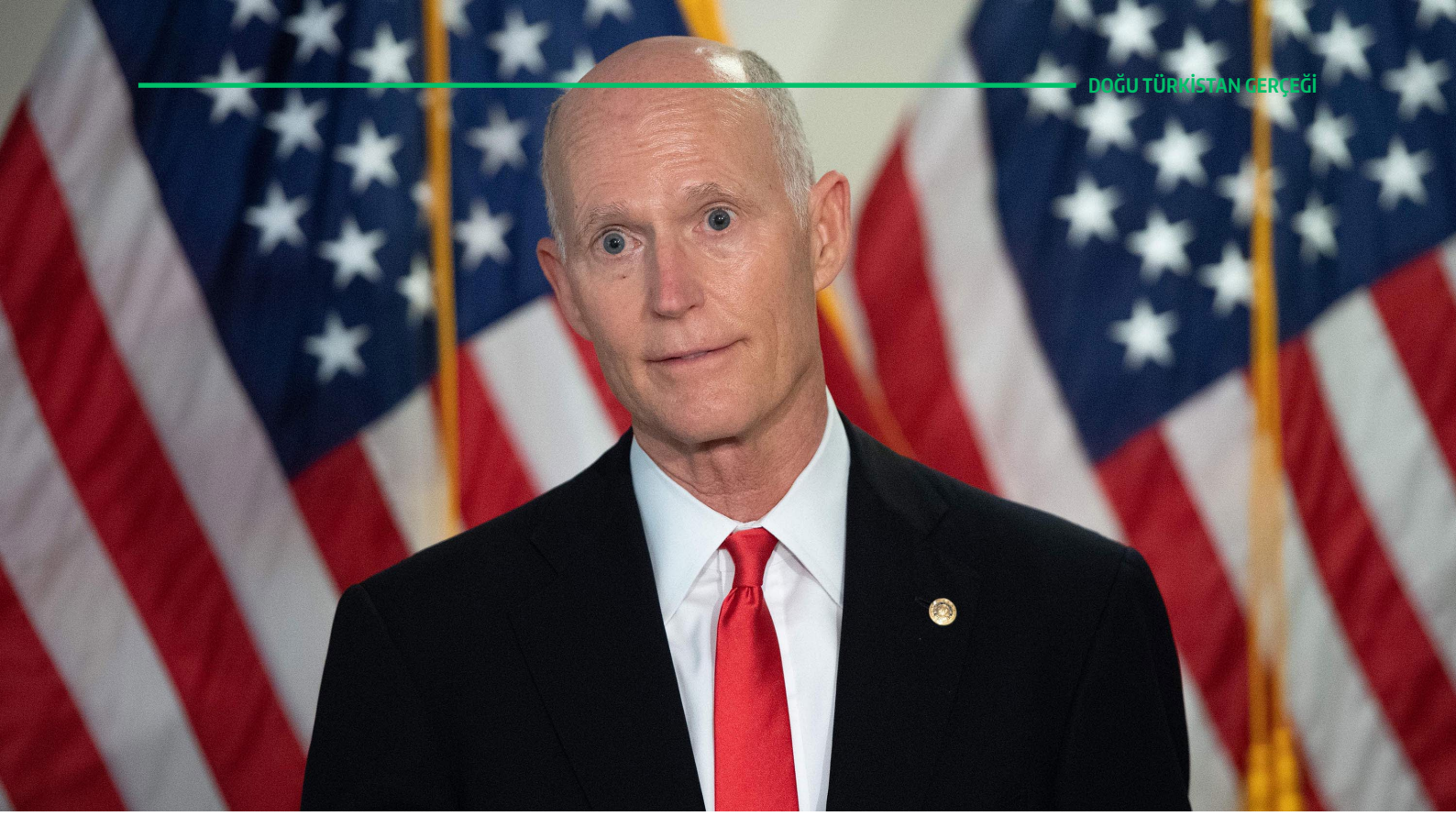
UYGUR ZULMÜNÜN GİZLİ MİMARİ: ABD, ÇİN ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ'NÜ YENİDEN HEDEF ALIYOR

ABD Senato üyesi Rick Scott önderliğindeki bir grup Cumhuriyetçi milletvekili, Çin Kamu Güvenliği Bakanlığı'nın Adli Tıp Enstitüsü'nün yeniden ABD Ticaret Bakanlığı'nın yaptırım listesine alınması için yasa tasarısı sundu.

"Çin Komünist Partisi'nin İnsan Hakları İhlallerine Karşı Durma Kanunu" adı verilen bu yasa tasarısı, daha önce Trump yönetimi tarafından uygulanan ancak Biden yönetimi tarafından kaldırılan kısıtlamaları yeniden yürürlüğe koymayı amaçlıyor.

Çin Kamu Güvenliği Bakanlığı'nın önemli bir birimi olan Adli Tıp Enstitüsü, 2020

yılında insan hakları ihlallerine karışmak, özellikle Uygurların DNA bilgilerini toplamak ve gözetlemekle suçlanarak ABD hükümeti tarafından yaptırım listesine alınmıştı. Ancak Biden yönetimi 2023 yılı Kasım ayında söz konusu kurumu yaptırım listesinden çıkarmış ve bunun karşılığında Çin ile uyuşturucuya karşı mücadele

konusunda işbirliği yapacağını bildirmişti.

Yeni sunulan yasa tasarısında Biden yönetiminin o zamanki kararı eleştirilmiş olup, Rick Scott bu konuda şunları söyledi: “Çin Kamu Güvenliği Bakanlığı’nın Adli Tıp Enstitüsü, Çin rejiminin gözetleme sürecinde önemli bir rol oynamakta, Uygurlara ve diğer Müslüman azınlıklara yönelik geniş çaplı tutuklama, zorla çalıştırma ve

yüksek teknoloji zulüm için imkan yaratmaktadır.”

Diğer milletvekilleri de onun görüşünü destekleyerek, Çin’in söz konusu kurumunun zulüm ve soykırım suçlarından sorumlu tutulmasının gerekliliğini, bu yasa tasarısının Amerika’nın insan hakları ihlallerini sorumlu tutmadaki kararlılığını yeniden vurgulayacağını belirttiler.

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN HAKKINDAKİ SAHTE PROPAGANDASINI AFRİKA'DA DA SÜRDÜRÜYOR

Çin, Doğu Türkistan'daki soykırım suçunu gizlemek için çeşitli ülkelerde sahte propaganda faaliyetlerini sürdürürken, geçen hafta kukla yetkili Erkin Tuniyaz Etiyopya ve Zambiya'ya gitti.

Çin propaganda organı Tanrı dağ sitesinin haberine göre, sözde "Uygur Özerk Bölgesi Parti Komitesi"nin Yardımcı Sekreteri ve kukla başkan Erkin Tuniyaz, Çin'in talimatıyla bir heyet oluşturarak 11-18 Mayıs tarihleri

arasında Etiyopya ve Zambiya'ya gitti ve Afrika Birliği Genel Merkezi'ni ziyaret etti.

Haberde, bu ziyaretin Doğu Türkistan'ın Afrika'daki "Bir Kuşak, Bir Yol" projesini ortak inşa eden ülkelerle işbirliğini genişletmek,

sözde “Xinjiang hikâyesini iyi anlatmak” ve “Xinjiang imajını sergilemek” amacını taşıdığı iddia edildi. Bu durum, ziyaretin bir sahte propaganda faaliyeti olduğunu daha da net bir şekilde ortaya koydu.

Erkin Tuniyaz bu süreçte Afrika Birliği’nin ilgili yetkilileri ve iki ülkenin liderleriyle görüşmenin yanı sıra, sözde “Xinjiang-Etiyopya Yerel İşletmeler Arası Eşleştirme Toplantısı”nı düzenledi ve bir dizi şirket ve eyaletle işbirliği anlaşmaları imzaladı.

Tuniyaz ziyaretinde, Doğu Türkistan’daki soykırım suçunu örtbas etme ana amacına da hizmet ederek, Çin’in sözde “Xinjiang ‘ı yönetme önlemleri”ni kapsamlı bir şekilde sürdürme, ekonomik kalkınma, toplumsal istikrar, insan haklarını güvence altına alma, milletler birliği ve dinler arası uyum gibi saf-satalarını tekrarladı.

Çin, yıllardır çeşitli ülkelere heyetler göndererek Doğu Türkistan’la ilgili sahte propagandasını güçlendirirken, bunun dışında yabancı heyetler için de Doğu Türkistan’da planlı ziyaretler düzenleyerek suçlarını gizlemeye çalışıyor. Örneğin, Gambiya basın heyeti 8-12 Mayıs tarihleri arasında Doğu Türkistan’ı ziyaret ederek Çin’in göz boyama faaliyetlerine uyum sağlamıştı.

Avustralya Stratejik Politika Enstitüsü’nün (ASPI) 2022 yılında yayımladığı bir raporda, Çin’in dış ülkelere yönelik sahte propagandasının Orta Doğu ve Afrika’da etkili olduğu belirtilmişti. Raporda, Çin’in Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı durarak iyi ilişkiler kurma propagandası aracılığıyla Batı ülkelerini suçlayıp, bu ülkelerin Doğu Türkistan meselesine olan dikkatini dağıtmaya çalıştığı kaydedilmişti.

KIRMIZI HALİDA KARA PROPAGANDA: ÇİN'İN UYGUR YALANLARI CANNES'A SIÇRADI

13-24 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek 78. Cannes Uluslararası Film Festivalini kendi propagandası için fırsat bilen Çin, Uygurları konu alan “Gayret Et, Naile” isimli sahte propaganda filmini özel olarak tanıttı.

Tenrıdağ sitesinin haberine göre, filmde Naile adlı Uygur kızının, Çin'in Guang dong eyaletinin sözde “Xinjiang'a yardım politikası” desteğiyle, anne-babasının karşı çıkmasına

rağmen Guang dong, Hong Kong ve Makao gibi bölgelere giderek araba tamirciliği öğrendiği anlatılıyor. Haberde, filmin Çin'in sahte propagandası için yapıldığına açıkça işaret

edildi. Çin eyaletlerinin sözde “Xinjiang’a yar-dımı”, mesleki beceri eğitimi ve etnik gruplar arasındaki birliği teşvik etme gibi ana tema-ların temel alındığı belirtildi.

Tanıtım filmindeki bazı sahneler, bu filmin baştan sona sahte bir propaganda projesi olduğunu gösteriyor. Filmde başkarakter Naile’nin yakın arkadaşları tamamen Çinli erkeklerden oluşuyor. Naile’nin okul başarı-sının son derece kötü olduğu, babasının ona derslerde iyileşmezse tek çıkış yolunun ev-lenmek olacağını söylediği anlatılıyor. Naile, anne-babasının itirazlarına rağmen Çin eya-letlerine giderek araba tamirciliği öğrenmek gibi “büyük hayalini” gerçekleştirmeye çalışı-yor ve sonunda Çin eyaletlerinin sözde “Xin-jiang’a yardım” politikası sayesinde hedefine ulaşıyor.

Her ne kadar bu filmde Uygur halkının ya-şamının ana tema olduğu iddia edilse de,

babasının Uygur takkesi (doppa) giymesi ve evinin Uygur milli tarzında dekore edilmesi dışında, içi boş bir Uygur toplumu izlenimi veriyor. Örneğin, başkarakter Naile’nin Çin-liler ve Budistler gibi ellerini birleştirerek sı-navdan geçmeyi dilemesi sahnesi, Çin’in milli ve dini kimliğini kaybetmiş, Çinlileşmiş bir Uygur portresi yaratmaya çalıştığını açıkça gösteriyor.

Çin, Doğu Türkistan’daki soykırım suçunu örtbas etmek için propaganda ve medya ala-nına büyük bütçe ve çaba harcıyor. Son bir-kaç yılda çok sayıda film ve belgesel üreten Çin, Cannes Uluslararası Film Festivali gibi platformları kullanarak sahte propaganda filmlerini piyasaya sürüyor. Bu sahte propa-ganda filmlerinde Uygurların mutlu ve refah içinde yaşadıkları, Çin politikasının son dere-ce iyi olduğu, etnik gruplar arasındaki birlik gibi konular ana tema yapılarak tamamen sahte bir gerçeklik ortaya konuluyor.

TÜRKİYE'DE YAKALANAN ÇİNLİ CASUSLARIN KİMLİKLERİ AÇIKLANDI

İŞTE O ÇİNLİ CASUSLAR

Zhenhua LIU

WU/Wu ZHIYONG

WU/Wu RENJUN

Xiongqiang XIAO

Zuowei QIU

Ma XIUPING

Deyuan ZOU

Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatı'nın geçen hafta gözaltına aldığı yedi Çinli casusun kimlikleri ve bazı detaylar açıklandı.

CNN Türk kanalının haberine göre, MiT'in geçen hafta gerçekleştirdiği geniş çaplı operasyonda yakalanan yedi Çinlinin, sahte baz istasyonları kurarak İstanbul, İzmir, Bursa, Manisa, Balıkesir ve Yalova gibi şehirlerde Türkiye'deki Uygurları ve onlarla irtibatta olan kamu görevlilerini izlediği ve bu kişilerin konumları ve iletişim kurdukları kişilerin çeşitli bilgilerini Çin'e ilettiği belirtildi.

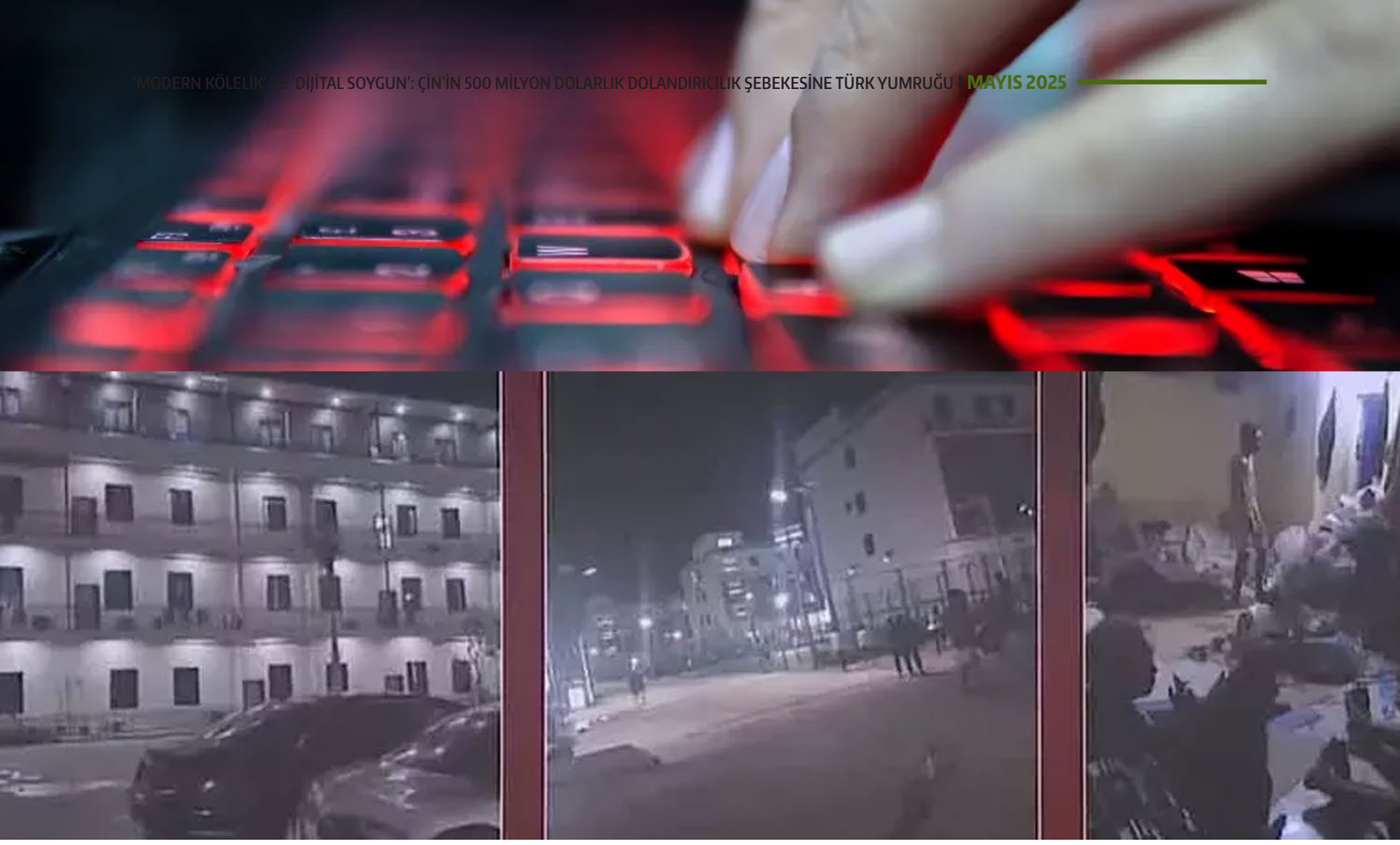
Gözaltına alınan yedi Çinlinin isimleri Liu Zhenhua, Wu Jiyong, Wu Renjun, Xiao Xiongqiang, Qiu Zuowei, Ma Xiuping ve Zu Deyuan olarak açıklandı. Uzmanlara göre, casusluk için kullandıkları teknoloji sadece devletin polis ve istihbarat organlarının mahkeme izniyle kullanabildiği türden. Sınırları aşarak gelen Çinlilerin bu yöntemle Türkiye'de casusluk yapması büyük tepki çekti.

Habere göre, bu tür casusluk ekipmanlarının gümrükten geçirilmesi mümkün olmadığından, şüpheliler ekipmanı birkaç parçaya bölerek farklı uçaklarda sırayla taşıyarak Türkiye'ye soktu.

Üç Çinli aynı yerde aynı anda yakalanmış olmasına rağmen, "birbirimizi tanımıyoruz" diye ısrar etti ve kendilerinin sadece reklam filmi yaptıklarını iddia etti.

Şu anda söz konusu casusluk çetesi derinlemesine soruşturuluyor. Şüphelilerin siyasi ve askeri casusluk suçlarından yargılanacağı belirtildi.

'MODERN KÖLELİK' VE 'DİJİTAL SOYGUN': ÇİN'İN 500 MİLYON DOLARLIK DOLANDIRICILIK ŞEBEKESİNE TÜRK YUMRUĞU

Türkiye'nin 30'a yakın ilinde gerçekleştirilen operasyonda, Çin merkezli sınır ötesi büyük bir internet dolandırıcılık çetesi çökertildi ve 70'ten fazla şüpheli gözaltına alındı.

CNN TÜRK'ün haberine göre, Çin'in internet dolandırıcılık grubu sahte yatırım siteleri aracılığıyla dolandırıcılık yaparak, sadece Türkiye'de bir yıl içerisinde 500 milyon dolar gayri meşru gelir elde etti. Söz konusu suç örgütü, kazandığı paraları 40'ı aşkın paravan şirket üzerinden Kamboç-

ya'daki gizli para değişim merkezine gönderdikten sonra Çin'e aktardı. Dolandırıcılık ağları birçok ülkeye yayılmış olup, bir yıl içinde dünya çapında elde ettikleri kâr 12 milyar dolara ulaştı.

Çinlilerin bu suç örgütü, yapay zeka

teknolojisi ve sahte yatırım siteleri aracılığıyla büyük kazanç sağlarken, geçen hafta İstanbul merkezli 28 ilde gerçekleştirilen operasyonda 70'e yakın şüpheli yakalandı. Şüphelilerin kaldığı evlerde nakit para ve silah gibi malzemeler ele geçirildi.

Haberde belirtildiğine göre, Çin'in söz konusu suç örgütü Kamboçya'da zorla çalıştırma kampı kurmuş ve Türkiye ile diğer ülkelerden gençleri yüksek maaş vaadiyle kandırarak

önce Çin'e göndermiş, ardından belirli bir miktar para verdikten sonra Kamboçya'ya yollamış. Gençler oraya vardiktan sonra suç örgütü pasaportlarına el koyarak dışarı çıkmalarını engellemiş ve tamamen zorla çalıştırma kampı şartlarında internet dolandırıcılığı için çalışmaya mecbur bırakmışlar. Şimdiye kadar Hindistan bu kamptaki vatandaşlarını kurtarmak için çaba gösterse de başarılı olamamış olup, Türkiye'nin de bu konuda harekete geçeceği bildirildi.

ÇİNLİ YAZARIN ÖVÜNÇ MAKALESİ ÇİN'İN SUÇLARINI DEŞİFRE ETTİ

Yakın zamanda Çin'deki bir internet yazarı Uygurlarla ilgili bir makale yayınladı.

Çin'in Doğu Türkistan'daki ırkçı soykırım politikalarını övmeyi amaçlayan bu makale, tersine Çin'in suçlarını açığa çıkardı.

Birkaç gün önce Çin'in ünlü internet sitesi olan Gözlemci Ağ'ında "Batı bölegesi Ko-

ruma valiliği" adlı bir Çin analisti Uygurlar hakkında bir makale yayınladı. Söz konusu makalede, Doğu Türkistan'da gördüğü bazı değişikliklerden heyecanlandığını, çeşitli politikalar sonucunda Uygurların "ideolojik olarak özgürleştiklerini", millet-

ler birliğinin güçlendiğini söyleyerek övgüde bulundu.

Bahsi geçen Çin makalesinde iki konuyu özellikle ele aldı; bunlardan birincisi restoranlardaki tamamen Çince yazılmış yemek menüleri oldu. Eskiden Uygur restoranlarındaki yemek menülerinin Uygurca veya Uygurca-Çince yazıldığını, şimdi tamamen Çince yazılarak iletişimi kolaylaştırdığını anlattı. Bu durumu Uygurların “ideolojik olarak özgürleşmesi”, sözde “Çin milleti ailesine katılması” ve milletlerin kaynaşmasını yansıttığını ilan etti ve Çin’in sözde “Kardeş aile politikası”, Çin dil-yazısını yaygınlaştırma politikası sonucunda bu durumun ortaya çıktığını iddia etti.

Çinli yazarın makalede değindiği diğer nokta helal yemek meselesi oldu. Uygurların eskiden “dini ideolojinin kısıtlaması” ve geleneksel adetleri yüzünden domuz etine yaklaşmadıklarını, bu nedenle Çinliler ile Uygurlar arasındaki ilişkiye engel oluştuğunu, Çin’in çeşitli politikaları, özellikle çok sayıda Uygur öğrenciyi Çin eyaletlerine okumaya göndermesi sonucunda, Uygurların domuz

etine karşı “aşağılama, tek taraflı bakışının” değiştiğini, “ideolojik olarak özgürleşip, geri ci adetleri terk ettiklerini”, bugün Uygurların Çin restoranlarında yemek yemesinin normal bir iş haline geldiğini söyleyerek utanmazca övgüde bulundu.

Çin’in eskiden politikalarını örnek olarak anlattı. Önceki yıllarda birçok Uygur kadrosunun, öğrencisinin helal yemek konusunda makale yayınlayarak, kendilerinin Uygur ama Müslüman olmadıkları gibi “pozisyonlarını açıkça ilan ettiklerini”, birçok Uygur kadrosunun öncülük ederek Çin restoranlarına girip domuz eti yediklerini özellikle dile getirdi.

Söz konusu Çinlinin makalesi, Doğu Türkistan’da devam eden ırkçı soykırımı, özellikle Çin’in zorunlu asimilasyon, dini baskı, dil-yazıyı kısıtlama gibi suçlarını ve sonuçlarını belirli ölçüde açığa çıkardı. Bunlara rağmen işgalci Çin, Uygurların tüm hak ve özgürlüklerinin, inanç özgürlüğünün güvence altına alındığı gibi safsatalarını pazarlayarak, uluslararası toplumun, özellikle İslam dünyasının gözünü boyamaya devam etmektedir.

DENGGE FM

ANADOLU FM

İstiqlal ve Anadolu FM Ortaklığıyla
Doğu Türkistan Gerçekleri Gün Yüzüne Çıkıyor

Hedef Radyo 91.8

Radyo Anadolu FM 97.9 KIRIKKALE
www.radyoanadolufm.com

İSTİQLAL MEDIA GROUP

**İSTİQLAL TELEVİZYONU BİR RADYO İLE
DAHA İŞBİRLİĞİ KURDU**

İSTİQLAL TELEVİZYONU BİR RADYO İLE DAHA İŞBİRLİĞİ KURDU

İstiqlal Televizyonu Türkçe bölümü yakın zamanda **Anadolu Radyo kanalı (frekansı 97.9, Anadolu FM) ile işbirliği kurdu.**

Böylelikle Bu radyo üzerinden İstiqlal Türkçe bölümünün hazırladığı Doğu Türkistan haberleri yayınlanmaya başlayacak.

İstiqlal Televizyonu'nun Türkçe bölümü yıllardır çeşitli sosyal medya platformlarında aktif çalışmalar yürüterek Doğu Türkistan davasını Türk dünyasına duyurmakta önemli bir rol oynamaktadır.

Daha önce de İstiqlal Televizyonu bazı radyolarla işbirliği kurmuştu. Bunlar arasında Türkiye'nin "Hedef" radyo (frekansı 91.8) ve "Denge" radyo (frekansı 92.1) olup, Doğu Türkistan haberleri yayınlanmaya devam etmektedir.

İşte Radyolar:

Anadolu FM- Frekans 97.9

Hedef FM- Frekansı 91.8

Denge FM- Frekansı 92.1

Sevgili dinleyicilerimizden adı geçen radyoları takip etmenizi, Doğu Türkistan hakkındaki en gerçek haberleri kaçırmamanızı rica ederiz.

ANADOLU FM

**İstiqlal ve Anadolu FM Ortaklığıyla
Doğu Türkistan Gerçekleri Gün Yüzüne Çıkıyor!**

Below the text is a graphic of a radio frequency slider with a play button in the center.

At the bottom left is a large, detailed image of a vintage microphone.

At the bottom center is the logo for **RADYO ANADOLU FM**, featuring a red rose and the text "Tüm Dünyada Sizlerle", "97.9", "KIRIKKALE", and "www.radyoanadolufm.com".

At the bottom right is the logo for **İSTİQLAL MEDIA GROUP**, featuring a stylized blue flame or drop shape with the text "İSTİQLAL" and "MEDIA GROUP" below it.

ETNOSPOR KÜLTÜR FESTİVALİ'NDE UYGURLAR DA YER ALDI

İstanbul'da 22 Mayıs'tan 25 Mayıs'a kadar sürecek
7. Etnospor Kültür Festivali İstanbul Atatürk Havalimanı'nda düzenlenmeye başladı ve Doğu Türkistan için özel çadır kurularak Uygur kültürü tanıtıldı.

Her yıl düzenli olarak devam eden söz konusu festivale bu yıl 35 ülkenin temsilcileri katıldı. Ok atma, at yarışı gibi geleneksel

spor dalları, oyunlar, geleneksel sanatlar ve diğer çeşitli etkinlikler ziyaretçilerin beğenisine sunuldu. Açılış törenine devle-

tin önemli yetkilileri, çeşitli ülkelerin diplomatları katılarak tebrik konuşması yaptı ve bu festivalin önemini özellikle vurguladı.

Bu yıllık festivalde Doğu Türkistan Nuzugum Kültür ve Aile Derneği, Doğu Türkistan için özel çadır kurarak Uygur kültürünü tanıttı. Çadıra Doğu Türkistan bayrağı, Uygurların geleneksel giyim-kuşamları, yeme-içmeleri, sanat zevkiyle dolu yaşam eşyaları, sanat eserleri yerleştirilerek ziyaretçilerin dikkatini çekti.

Festivalde ayrıca çocuklar için çeşitli oyunlar ve etkinlikler düzenlendi. Yeni nesillere Türk dünyasının, çeşitli milletlerin gelenek, görenek, kültür ve sanatını yakından hissettirme fırsatı sağlandı.

Festival 25 Mayıs pazar gününe kadar devam edecek olup, sevgili halkımızı, gönül dostlarımızı Doğu Türkistan Çadırımızda bekleriz.

ÇİN ÜRÜMÇİ'DE DÜZENLEDİĞİ FORUMLA DÜNYAYI KANDIRMAYA ÇALIŞIYOR

Çin, 2025 yılı Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkelerinin medya işbirliği forumunu Ürümçi'de düzenlerken, **Çinli yetkililer toplantı süresince Doğu Türkistan'daki etnik soykırım suçlarını aklamaya çalıştı.**

Sözde "Xinjiang Radyo-Televizyon İstasyonu"nun haberine göre, Çin Halk Gazetesi ile sözde "Uygur Özerk Bölge Hükümeti"nin işbirliğiyle 2025 yılı Şanghay

İşbirliği Örgütü üye ülkeleri medya işbirliği forumu 23 Mayıs'ta Ürümçi'de düzenlendi. Ma Xingrui, Erkin Tuniyaz gibi Çinli yetkililer bir gün önce temsilcileri karşıla-

ma toplantısı gerçekleştirdi.

Ma Xingrui bu fırsattan yararlanarak, Çin'in Doğu Türkistan'da başta Uygurlar olmak üzere Türk halklarına yönelik etnik soykırım suçunu perdelemeye çalıştı. Çin'in Doğu Türkistan'da sözde "terörizme karşı istikrarı koruma" politikalarını durmaksızın uyguladığını, toplumun gelişip barış içinde ilerlediğini, Amerika ve Batı'daki bazı güçlerin "zorla çalıştırma", "etnik soykırım yürütme" gibi yalan-yanlış sözler uydurarak Çin'in kalkınmasını engellemeye çalıştığını tekrar tekrar vurguladı.

Haberden anlaşıldığına göre, bu yıl Şanghay İşbirliği Örgütü'nün "Çin yılı" olup, bu kez üye ülkeler medya işbirliği forumuna 26 ülkeden 300'den fazla temsilci katıldı.

Sözde "Xinjiang Gazetesi" bu kez forumun neden Doğu Türkistan'da düzenlendiği hakkında özel makale yayınladı. Makalede Doğu Türkistan'ın bölgesel avantajlara sahip olduğu, Şanghay İşbirliği Örgütü'ne üye birçok ülkeyle sınır komşusu olduğu, Doğu Türkistan'da forum düzenlendiğin-

de Şanghay İşbirliği Örgütü işbirliğindeki köprü ve aracılık rolünün daha iyi işletilebileceği, bu forum aracılığıyla çeşitli ülkelerin medya organlarıyla her yönden işbirliğinin güçlendirileceği iddia edildi.

Haberde ayrıca bazı sayısal veriler verildi. Şu anda etnik soykırımın devam ettiği Doğu Türkistan'ın dış ticaret ithalat-ihracat toplam değerinin 400 milyar yuan'ı aştığı, bunun %75'inden fazlasının Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkeleriyle olan ticaretten geldiği belirtildi.

Son birkaç yılda Çin, Doğu Türkistan'da Şanghay İşbirliği Örgütü partiler forumu, Şanghay İşbirliği Örgütü ticaret hukuku forumu dahil olmak üzere, Çin-Asya-Avrupa sergisi, dünya medya liderleri toplantısı, Şanghay İşbirliği Örgütü partiler forumu, Şanghay İşbirliği Örgütü ticaret hukuku forumu gibi birçok uluslararası toplantıyı art arda düzenledi. Doğu Türkistan'daki korkunç durumu perdeleme, Çin'in bu toplantıları Doğu Türkistan'da düzenleme amaçlarından biri olmaktadır.

ÇİN UYGUR TIBBİNİ YOK ETMEK İÇİN HOTAN'DA "ARAŞTIRMA MERKEZİ" KURDU

Çin Uygurlara ait her şeyi kendine ait yapmak ve sözde **Çin kültürünün bir parçası olarak gösterme çabasını gittikçe artırıyor.**

Bu arsız politikanın son ayağı ise Uygur tıbbının merkezi olan Hotan'da Geleneksel Çin Tıbbı araştırma merkezi kurarak, bunu Doğu Türkistan'a yönelik "tedavi yardımı" olarak lanse etti.

Çin medyasının haberine göre, bu ayın ortalarında Hotan İlçe Halk Hastanesi'nde "Tongrentang Geleneksel Çin Tıbbı Kültür

Araştırma Üssü" kurulduğu ve bunun Geleneksel Çin Tıbbı kültürel mirasına sahip çıkma, Çin tıbbı ile Batı tıbbını birleştirme gibi alanlarda derinlemesine işbirliği olduğu duyuruldu.

Haberde bu üs tamamlandıktan sonra Çin'in bitki ilaçları, şifalı çaylar, Çin bitki ilaçları reçeteleri gibi bir dizi hizmet suna-

cağı, uzmanlar yetiştireceği ve Geleneksel Çin Tıbbı kültürüne sahip çıkmada önemli rol oynayacağı iddia edildi.

Çin işgal tarihi boyunca Uygur halkının önemli bilimsel ve kültürel miraslarından biri olan Uygur tıbbına müdahale etmeye devam etti. Bu süreçte Uygur tıbbı araştırmalarını engellemekle kalmayıp, teorik temel açısından Geleneksel Çin Tıbbı'ndan tamamen farklı olan Uygur tıbbını, Çin tıbbının bir dalı olarak tanıttı. Bunun yanı sıra, Çin ilaç şirketlerinin Uygur tıbbi reçetelerini çalarak kendilerine mal etme suçları da tıp alanındaki uzmanlar tarafından ifşa edildi.

Daha önce yayınlanan Çin haberlerinde 2025 yılına kadar tüm Doğu Türkistan'daki bölge ve yerel hastanelerde Geleneksel Çin Tıbbı bölümü kurulacağı, Çin tıbbi-eczacılığına uygun tekniklerin kalıplaştırılıp yaygınlaştırılacağı, Geleneksel Çin Tıbbı türündeki doktorların o branştaki doktorların genel sayısında tuttuğu oranın %25'ten artırılacağı, kırsal hastanelerin Çin tıbbi-eczacılığı hizmeti sunacağı bildirilmişti.

3. DOĞU TÜRKİSTAN MİLLİ KONGRESİ VE GENÇLİK BULUŞMASI DÜZENLENDİ

Dünya Uygur Kongresi'nin organizasyonu ve diğer bir grup kuruluşun işbirliğiyle **23-25 Mayıs tarihleri arasında Almanya'nın Münih şehrinde düzenlendi.**

Bu toplantıya dünyanın çeşitli yerlerinde faaliyet gösteren 20'den fazla Doğu Türkistan kuruluşunun sorumluları, temsilcileri, akademisyenler, aktivistler, ayrıca bazı devlet yetkilileri, uluslararası kuruluşlar ve düşünce kuruluşlarının uzmanları

katılarak çeşitli konuları tartıştı.

Toplantıda Çin'in ırkçı soykırım suçunun uluslararası hukuka göre cezalandırılması, Çin'in devlet eliyle uyguladığı baskı suçları, iç-dış sorunlar ve tehditler, yurtdışında-

ki Uygurların karşılaştığı çeşitli sorunlar, kuruluşlar arası işbirliğini güçlendirme, çeşitli ülkelerdeki gençlerin davaya aktif katılmasını sağlamak gibi çeşitli konularda görüş alışverişi ve tartışmalar yapıldı.

Son günde toplantı bildirisi açıklandı. Bildiride, Çin'in Doğu Türkistan'daki gerçek niyetinin ırkçı soykırım yoluyla Doğu Türkistan'ı tamamen yutmak ve Çinlileştir-

mek olduğu, çeşitli ülkelerin bu konudaki sessizliği ve ciddi harekete geçmemesi nedeniyle Çin'in daha da cesur davrandığı, bu nedenle uluslararası toplumu Çin'in Doğu Türkistan'daki ırkçı soykırım suçunu durdurması için çağırdıkları ve Kongre'nin bundan sonraki hizmetlerinde toplantıda alınan kararları hayata geçirmek için hareket edeceği vurgulandı.

ÇİN, DOĞU TÜRKİSTAN'DA 'SOYKIRIM TURİZMİ' İÇİN 400 MİLYON TURİST HEDEFLİYOR

Doğu Türkistan'daki ırkçı soykırım turizmi yoluyla suçlarını gizlemeye çalışan Çin, 25 Mayıs'ta Aksu vilayetinin Kuçar şehrinde “2025 Xinjiang Turizm Kalkınma Toplantısı” adlı etkinlik düzenleyerek bu suçunu daha da genişletmeyi planladı.

Çin propaganda organı Tianshan sitesinin haberine göre, toplantıda Ma Xingrui ve Erkin Tuniyaz gibi Çin yetkilileri konuşma

yaparak, Şi Cinping'in direktifleri doğrultusunda Doğu Türkistan'da turizm sektörünün “10 büyük sektör grubu”na dahil

edilip güçlendirildiğini, “Xinjiang güzel yer” markasının yaratıldığını ve çeşitli milletlerin kaynaşması ile bütünleşmesinin ileri götürüldüğünü duyurdu.

Haberde söz konusu toplantının neden Kuçar’a yerleştirildiğine işaret edilerek, “bin yıllık Küsen medeniyetinin güçlü yaşam gücünü yansıtmak... Çin kültürünün çeşitliliğini göstermek” gibi ifadeler yer aldı. Çin geçen temmuz ayında Kuçar yeraltı antik mezarlık müzesini açmış, antik mezarların yapı özelliklerini ve kültür unsurlarını bilimselliğe aykırı şekilde çarpıtarak yorumlamış ve söz konusu mezarlığın “Doğu Türkistan’ın tarihten beri Çin yönetiminde olduğunu, tarihte Doğu Türkistan’ın çeşitli bölgelerinde Uygur gibi Türk halkları değil, Çin’deki çeşitli milletlerin ortak yaşadığını” şeklinde utanmaz propagandasını zorla yayımlamıştı. Aynı şekilde bu ayda Çin, Kuçar’da büyük müze kompleksi kurma planını da ilan etmişti.

Doğu Türkistan’da ırkçı soykırım turizmini daha da geliştirmeyi amaçlayan bu top-

lantıya 33 ülkenin Çin’deki büyükelçileri, hükümet ve şirket temsilcileri katılarak Çin’in bu suçuna ses verdiler.

Toplantıda “Uygur Özerk Bölgesi Kültür ve Turizm Sektör Grubu Kalkınma Ana Planı (2025-2030)” ilan edildi. Söz konusu planda 2030 yılına kadar Doğu Türkistan’ın yıllık beklenen turist toplam sayısını 400 milyon kişi seferinden artırma, genel ticari geliri bir trilyon yuana ulaştırma planlanıyor.

Çin, Doğu Türkistan’da başta Uygurlar olmak üzere Türk halklarına karşı yürüttüğü ırkçı soykırım suçunu örtbas etmek ve bununla birlikte büyük ekonomik çıkar elde etmek için son yıllarda Doğu Türkistan’da çok sayıda turizm noktası kurarak turizm alanına özel güç vermekte. Düşünce kuruluşları Çin’in bu suçları hakkında bazı raporlar yayınlayarak, çok sayıda uluslararası turizm şirketinin ve uluslararası otel zincirlerinin “ırkçı soykırım turizmine” ortak olduğunu açığa çıkarmıştı.

AVRUPA BİRLİĞİ, ÇİN ŞİRKETİ SHEİN'E SÜRE VERDİ

Avrupa Birliği, Çin'in online ticaret şirketi Shein'i **sahte fiyat indirimleri, baskı ile satış gibi suiistimallere karışmak ve tüketicileri koruma yasasına aykırılık yapmakla suçlayarak uyardı.**

BBC'nin bugünkü haberine göre, Avrupa Birliği 26 Mayıs'taki açıklamasında tüketici hakları koruma organının inceleme yoluyla Shein şirketinin Avrupa Birliği yasalarına uymadığını tespit ettiğini, bunların yanıltıcı bilgiler, aldatıcı karakterde ürün markaları, yanıltıcı ilan ve iletişim yöntemlerini gizleme gibi durumları kap-

sadığını duyurdu.

İncelemede ayrıca Shein'in önceki satış fiyatlarına dayanmadan fiyat indirdiği, yalan güven teklifleri sunduğu ve sahte süre belirlediği, bu yöntemle tüketicilere satın alma baskısı uyguladığı ortaya çıktı.

Avrupa Birliği şu anda Shein şirketinin bir ay süre içinde cevap vermesi gerektiği, aksi takdirde Avrupa Birliği ülkelerindeki satış miktarına göre ceza ödeyeceği konusunda uyardı.

Shein'in sözcüsü buna karşılık Avrupa Birliği'nin kanun-kurallarına uyacağını ve ilgili meselelere cevap vereceğini bildirdi.

Çin'in ucuz fiyatlar yoluyla çeşitli ülkelerde hızla pazarı ele geçiren şirketi Shein birçok eleştiriyi karşılıyor, bunların odak noktalarından biri ise Uygur zorla çalıştırılmasına karışmak olup, bir çok bağımsız kuruluşların raporlarında Shein ve Temu gibi şirketlerin tedarik zincirinde Uygurların zorla çalıştırıldığı net bir şekilde ortaya koyuluyor.

DÜNYA İKİNCİSİ: ÇİN DOĞU TÜRKİSTAN'DA 8 KM DERİNLİKTE KUYU AÇTI

Çin'in işgali altındaki Doğu Türkistan'dan yağmaladığı doğal kaynaklar arasında petrol ve doğal gaz önemli yer tutmakta olup, daha fazla ekonomik çıkar elde etmek için Çin şimdiye kadar Tarım petrol havzasında 193 ultra derin kuyu açtı.

Çin propaganda organı Tianshan sitesinin 28 Mayıs tarihli haberine göre, bu yıl Tarım petrol havzasında kazılarak tamamlanan

derin yeraltı katmanı "Take 1 kuyusu" Asya'da birinci, dünyada ikinci dikey derin kuyu oldu. Çin'in Tarım petrol havzasında

8000 metre derinlikteki ultra derin kuyulardan açtığı 193 kuyu, keşfedilen olağanüstü derin katmanlardaki petrol-doğal gaz rezerv miktarının Çin'in toplam rezervlerinin dörtte üçünü oluşturduğunu gösterdi.

Haberde verilen sayısal bilgilere göre, Tarım petrol havzasının “batının gazını doğuya taşıma” adı altında perde arkasında yürütülen yağmanın temel doğal gaz kaynağı olduğu, şimdiye kadar Tarım petrol havzasının toplam 172 milyon ton petrol ve 473 milyar 700 milyon metreküp doğal gaz ürettiği belirtildi.

Bunlar sadece Tarım petrol havzasında

yağmalanan zenginliklerin bilgileri olup, diğer sayısal verilere dayandığında tüm Doğu Türkistan'da 250'den fazla ultra derin petrol-doğal gaz kuyusu açıldı.

Çin işgal tarihinden itibaren Doğu Türkistan'ın doğal kaynaklarını yağmalayıp Çin'e taşımayı bir gün bile durdurmadan sürdürürken, son yıllarda daha fazla ekonomik çıkar elde etmek ve yağma hızını artırmak için tekniğini sürekli geliştirerek ultra derin petrol kuyuları açma faaliyetini yoğunlaştırdı. Ancak uzmanlar, Çin'in bu suçunun Doğu Türkistan'ın çevresine ağır zarar vereceğini, Tarım havzasının ekolojisini bozacağını vurguluyor.

Under President Trump's leadership, the U.S. State Department will work with the Department of Homeland Security to aggressively revoke visas for Chinese students, including those with connections to the Chinese Communist Party or studying in critical fields. We will also revise visa criteria to enhance scrutiny of all future visa applications from the People's Republic of China and Hong Kong.

ABD: ÇİNLİ ÖĞRENCİLERİN VİZELERİNİ İPTAL EDECEĞİZ

ABD yönetimi geniş çapta Çinli öğrencilerin vizelerini iptal edeceğini açıkladı. **Bu sert karar Çinlileri endişeye düşürdü.**

Amerika Dışişleri Bakanlığı 28 Mayıs akşamı resmi web sitesinde bu konuda açıklama yayınladı. Açıklamaya "Yeni vize politikasında Çin değil, Amerika önce" başlığı konuldu.

Amerika Dışişleri Bakanı Marco Rubio il-

gili açıklamasında, sert şekilde uygulanan bu hareketin Çin Komünist Partisi ile bağlantısı olan veya hassas alanlarda okuyan Çinli öğrencileri kapsadığını vurguladı. Bunun yanı sıra Amerika hükümeti vize onay ölçütlerine düzeltme getirerek, Çin ve Hong Kong'dan gelen vize başvuru

sahiplerinin incelemesini güçlendireceği belirtildi.

Bu karar açıklanmadan birkaç gün önce Dışişleri Bakanı Marco Rubio, Amerika'nın çeşitli ülkelerdeki büyükelçilik ve konsolosluklarına emir göndererek öğrenci vizesi yüz yüze görüşmelerini geçici olarak durdurmuştu.

Sayısal verilere göre, geçen yıl Amerika'da okuyan Çinli öğrenci sayısı yaklaşık 280 bine ulaştı. Çok sayıda Amerikan üniversitesi önemli gelir kaynağı olarak uluslararası öğrencilere bel bağlamış durumda. Her ne kadar Çin virüsü, ticaret savaşı gibi nedenlerle Amerika'ya gelip okuyan Çinli öğrenci sayısı eskisinden azalmış olsa da, şu anda Amerika'daki en kalabalık yabancı öğrenci grubu hala Çinliler.

Trump hükümeti daha önce bazı yabancı öğrencileri kovmak ve binlerce vizeyi iptal etmek için harekete geçmiş olsa da, bu tedbirlerin çoğu mahkeme tarafından

durdurulmuştu.

Amerika hükümetinin bu sert kararı Çinli öğrencileri endişeye düşürdü. Öğrenciler eğitimlerini sürdürememe ve diploma alamama kaygısı yaşamaya başladı.

Çin Dışişleri Bakanlığı dün gece bu konudaki soruya cevap vererek, eğitim ilişkileri ve bilimsel işbirliğinin engellenmemesi gerektiğini, Amerika hükümetini uluslararası öğrencilerin yasal hak ve çıkarlarını korumaya çağırdığını savundu.

Bilindiği üzere Çin komünist rejimi yıllardır öğrenci kisvesi altında ABD ve diğer gelişmiş ülkelere gönderdikleri ajanları vasıtasıyla casusluk ve yüksek teknoloji hırsızlığı yapmaya devam etmektedir. Bu olay ülkelerin güvenliğine büyük tehdit şekillendirdiği için ülkeler art arda çeşitli tedbirler almaya devam ediyor.

NYT: ÇİN, UYGURLARIN KİMLİĞİNİ DEĞİŞTİRME HAREKETİNİ GÜÇLENDİRİYOR

New York Times bugün yeni bir makale yayınlayarak, Çin rejiminin Uygurları “**yoksulluktan kurtarma**” bahanesiyle planlı şekilde Çin eyaletlerine çalışmaya gönderdiğini, ancak bu hareketin gerçekte Uygurların kimliğini değiştirme, asimilasyon ve **Doğu Türkistan’ı daha etkili kontrol etmeyi amaçladığını vurguladı.**

Makalede belirtildiğine göre, New York Times, Gazetecilik Araştırma Ofisi ve Almanya'nın haber organı "DER SPIEGEL" son zamanlarda ortak araştırma yoluyla, Çin rejiminin "işe yerleştirme programları" adı altında Uygurları kendi topraklarından Çin eyaletlerine çalışmaya gönderdiğini, bu durumun eskie göre daha da ağırlaştığını tespit etti. Söz konusu araştırmada Çin eyaletlerindeki beş meslek dalında 70'e yakın fabrikada çalışan Uygur işçiler izlenerek incelendi. Çin fabrikalarında çok sayıda ünlü marka için zorla çalıştırılan bu işçilerle ilgili uzmanların tahminlerine göre, bu programlarda düşük tahminle milyonlarca Uygur Çin eyaletlerine sevk edildi. Çin'in internet ve medya alanını sıkı kontrol etmesi nedeniyle zorla çalıştırılan Uygurların mevcut durumu net olmasa da, Birleşmiş Milletler emek uzmanları, akademisyenler ve insan hakları aktivistleri bu programların zorlayıcı karakterde olduğunu vurguladı. Makalede Uygurları Çin eyaletlerine sürgün ederek çalıştırmanın pratikte

Çin rejiminin Uygur kimliğini yeniden inşa etmesinde önemli araç haline geldiği, diğer taraftan bu yolla ceza kampı ve hapishanelere konmayan Uygurları kontrol etme amacına ulaşıldığı belirtildi. Söz konusu makalede ayrıca 2018 yılında Nankai Üniversitesi'ndeki Çin araştırmacılarının yazdığı ve Çin yetkililerine sunulan raporda, Uygurları Çin eyaletlerine sürgün etme planını genişletmek yoluyla Doğu Türkistan'da Uygurların nüfus oranını düşürme ve milleti asimilasyon etme tedbiri örnek olarak ele alındı. Uygurları Çin eyaletlerine sürgün etme suçu sosyal medyada yayılan az sayıdaki video yoluyla da kanıtlanmakta olup, Çin "yoksul işgücünü işe yerleştirme" adı altında bu suçunu perdelemektedir. İşte Çin milyonlarca Uygur'u işe yerleştireceğiz diyerek Çin eyaletlerine dağıtarak zorla çalıştır ve asimile ederken, aynı zamanda bütün Çin eyaletlerinden Han Çinlilerini ücretsiz ev, ücretsiz arazi, yüksek maaş promosyonlarıyla Doğu Türkistan'a gruplar halinde yerleştirmektedir.

BELUCİSTAN VALİSİ'NİN DOĞU TÜRKİSTAN ZİYARETİ DİKKAT ÇEKTİ

Pakistan'ın Belucistan eyaletinin valisi Şeyh Cafer Han Mandokheil'in Çin ve Doğu Türkistan'a gerçekleştirdiği ziyaret, özellikle **Çinlilerin yurtdışında en fazla silahlı saldırıya uğradığı bölge olan Pakistan'da büyük ilgi uyandırdı.**

Vali'nin özellikle Urumçi ziyareti dikkat çekti.

Çin Dışişleri Bakanlığı'nın resmi sayfasında yapılan açıklamaya göre, Belucistan valisi Şeyh Cafer Han Mandokheil 26 Mayıs'ta Pekin'e resmi

ziyaret gerçekleştirdi ve Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Liu Bin tarafından karşılandı. Birkaç gün sonra Doğu Türkistan'a geçen vali, 30 Mayıs'ta "Uygur Özerk Bölge Parti Komitesi" Sekreteri Ma Xingrui, Yardımcı Sekreter Chen Mingo ve

kukla başkan Erkin Tuniyaz gibi isimlerle görüştü.

Ma Xingrui görüşmede, Çin-Pakistan ilişkilerinin sürekli derinleştiğini belirterek, Çin rejiminin politikalarına uygun olarak Doğu Türkistan'da "terörizme karşı mücadele ve istikrarı koruma" adı altındaki faaliyetleri tam olarak uyguladıklarını ve "üç güç"e darbe vurduklarını öne sürdü.

Ma ayrıca iki tarafın iletişim mekanizmalarını geliştirerek "terörizme karşı mücadele ve güvenlik alanındaki işbirliği"ni sürekli güçlendireceklerini, her türlü terörizme karşı duracaklarını ve maden, tarım, ticaret gibi alanlardaki işbirliğini genişleteceklerini söyledi.

Şeyh Cafer Han da konuşmasında, terörizme karşı mücadelenin iki taraf işbirliğini derinleştirmedeki önemli mesele olduğunu, Belucistan'ın terörizme karşı durarak durumu istikrara kavuşturacağını ve iki tarafın yatırım işbirliğini artırarak Belucistan'daki maden kaynaklarının gelişimini ileriye taşıyacağını ifade etti.

Belucistan'da Artan Çin Karşısı Saldırıları

Belucistan eyaleti "Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru"ndaki önemli bölgelerden biri olup, Çin özellikle Belucistan'daki liman şehri Gwadar'a büyük yatırımlar yapmıştır. Pakistan, Belucistan eyaletinin kaynak potansiyelini açmak için gerekli altyapıyı inşa etmede Çin'in finansal ve diğer yardımlarına dayanmaktadır. Ancak Çin'in

bu bölgedeki çeşitli planları, bölgede bağımsızlık talep eden Belucistan Kurtuluş Ordusu gibi silahlı grupların şiddetli direnişiyle karşılaşmaktadır.

Bu gruplar, Pakistan ordusunun Çin ile birlikte hareket ederek Belucistan'ın doğal kaynaklarını yağmaladığına karşı çıkmakta ve çeşitli silahlı saldırılar düzenlemektedir.

Son Yıllardaki Saldırıları:

- 2021 yılında Çinlilerin bulunduğu otobüs bombalı saldırıya uğrayarak 9 Çinli dahil 13 kişi öldü.
- 2022 Nisan'ında Pakistan'ın Karaçi şehrindeki Karaçi Üniversitesi Konfüçyüs Enstitüsü dışında gerçekleşen intihar saldırısında 3 Çinli öldü.
- 2024 Mart'ında bir intihar saldırganı aracını Pakistan'ın kuzeybatısındaki baraj inşaatına giden Çinli mühendislerin araç konvoyuna çarptı, sonuçta araçtaki 5 Çinli ve 1 Pakistanlı şoför öldü.

Bu saldırıların tamamından Belucistan Kurtuluş Ordusu sorumlu oldu.

Bunun yanı sıra, bu yıl Mart ayında Çin'in Belucistan eyaletindeki çıkarlarına zarar vermeyi hedefleyen Belucistan Milli Ordusu kuruldu. "Belucistan Milli Kurtuluş Cephesi" adını alan bu ittifak, Pakistan'da inşaat yapan Çinli işçilere saldırı gücünü artırma, Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru'nu sabotaj etme ve yerel kaynakların yağmalanmasına karşı durma hedefini açıkladı.

ABD SAVUNMA BAKANI, ÇİN'İN ASKERİ SALDIRIYA HAZIRLANDIĞINI DOĞRULADI

ABD Savunma Bakanı Pete Hegseth uyarıda bulunarak, Çin'in askeri güç kullanarak Asya'daki güç dengesini bozmaya hazırlandığını, **ancak Amerika'nın Hint-Pasifik bölgesindeki sürekli varlığını koruyacağını vurguladı.**

Hegseth bu sözlerini Singapur'da düzenlenen Shangri-La Diyalogu platformunda yaptı. Çeşitli ülkelerin savunma bakanlarını uyararak: "Çin'in

oluşturduğu tehdit gerçekten mevcut ve yakın olabilir" dedi.

Çin'i uyararak, eğer Çin Tayvan'a saldırıp işgal

etme girişiminde bulunursa, bunun Hint-Pasifik bölgesi ve tüm dünyaya felaket niteliğinde sonuçlar getireceğini vurguladı. Aynı zamanda Trump'ın kendisinin başkan olduğu dönemde Çin'in Tayvan'a saldırmayacağına dair beyanlarını tekrar gündeme getirdi.

Hegseth bu konuda durarak: "Herkesin şunu kabul etmesi gerekir ki, Çin Hint-Pasifik bölgesindeki güç dengesini değiştirmek için askeri güç kullanmaya hazırlanmakta" dedi ve Çin'in Güney Çin Denizi'ndeki yasadışı toprak işgali, askeri hale getirme, siber saldırılar düzenleme, komşu ülkelere sürekli müdahale etme gibi eylemlerini dile getirdi.

Çin'den Tepki Geldi

Onun bu beyanları Çinlilerin tepkisini çekmiş olup, bazı Çinli uzmanlar bu konuda görüş bildirerek, ABD Savunma Bakanı'nın beyanlarının hiç de dostane olmadığını, Çin'in denizdeki manevralarının Tayvan'a saldırı için kanıt oluşturmadığını, Çin rejiminin tutarlı şekilde "barışçıl birleşme"yi vurguladığını iddia ettiler.

Hegseth ayrıca Asya müttefiklerinden savunma harcamalarını artırmalarını istedi ve "Avrupa'nın ABD'yi 'enayice' kullanmasına karşı" daha önce uyarılarda bulunmuştu.

Dikkat çeken bir gelişme olarak, Çin bu kez olağandışı bir hamle yaparak savunma bakanını veya diğer üst düzey savunma yetkililerini Singapur'a göndermedi, bu durum iki ülke arasındaki gerginliğin derinleştiğinin bir işareti olarak değerlendiriliyor.

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**
شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مەدەنىيەت جەمئىيىتى
تەڭرىتاغ ئاپتونوم رايونىدىكى ئاخبارات ۋە مەدەنىيەت جەمئىيىتى
EAST TURKISTAN PRESS AND MEDIA ASSOCIATION

DOĞU TÜRKİSTAN'DA NELER OLUYOR?

Doğu Türkistan'la ilgili haberlerin hangisi gerçek, hangisi gerçek değil?...

Dergimiz, güvenilir haber kaynakları ve yaşayan tanıkların beyanlarıyla, Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu suçlarını örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı bilgi ve haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı zulümleri dünya kamuoyuna sunmayı hedefler...

 [istiqlal.turkce](https://www.facebook.com/istiqlal.turkce)

 [IstiqlalTurkce](https://twitter.com/IstiqlalTurkce)

 [istiqlal_turkce](https://www.instagram.com/istiqlal_turkce)

 [TürkistanTV2](https://www.youtube.com/TurkistanTV2)

 Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dükkan 2 Sefaköy Küçükçekmece İSTANBUL

 +90 212 540 31 15

 info@turkistanmedia.com

www.turkistanpress.com